

YENİ UFUKLAR

GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

2024-3-BE04-KA210-YOU-000266407

GENÇLİK
ÇALIŞANLARI
EL KİTABI

Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir

YENİ UFUKLAR GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

Proje Ortaklığı

- Avrupa-Akdeniz Değişim, Gönüllülük ve Etkinlikler Derneği,
(EuroMed EVE) **Belçika**
- Bilim ve İnsan Vakfı, **Türkiye**
- İleri Eğitim ve Sosyal Değişim Ağı, (Edu Change Network), **Avusturya**

**Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir**

2024-3-BE04-KA210-YOU-000266407

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, burada ifade edilen görüş ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür İcra Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmayabilir. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bu görüş ve fikirlerden sorumlu tutulamaz.

İÇİNDEKİLER

GİRİŞ

05

BÖLÜM I

Kültürlerarası Etkileşim
ve Sosyal Entegrasyona Giriş

06

BÖLÜM II

Kültürlerarası Ortamlarda
Yenilikçi İfade Metodolojileri

36

BÖLÜM III

Kültürlerarası Etkileşimi
Kolaylaştıran Dijital Araçlar

46

GİRİŞ

Gönüllülük ve yenilikçi faaliyetler, gençlere değerli gayri resmi öğrenme deneyimleri sağlayabilir. Bu tür deneyimler, gençlerin mesleki becerilerini ve istihdam edilebilirliklerini artırır, dayanışmayı, sosyal becerileri ve topluma aktif katılımı teşvik eder.

Genç göçmenlerle yapılan gençlik çalışmaları, yaygın eğitimin önemli bir biçimidir. Bu çalışmalar, gençlerin ihtiyaçları, kültürleri ve ilgi alanlarına dayanır ve salt akademik sonuçlardan çok işbirliği, değişim ve toplumsal katılımı önceliklendirir. Bu tür uygulamalar sayesinde gençler fikirlerini paylaşabilir, kültürlerarası diyalog geliştirebilir ve aidiyet duygularını güçlendirebilirler.

Etkili ve sürdürülebilir bir katılım sağlamak için, AB kurumları ve üye devletler gençlerin katılımını desteklemeye, entegrasyonun önündeki engelleri kaldırmaya ve güvenli kültürlerarası değişim alanları yaratmaya devam etmelidir. Gençlere odaklı bir yaklaşım, hem genç göçmenlerin hem de yerel gençlerin kalitesi, tanınırlığı ve yetkinliklerinin geliştirilmesi için çok önemlidir.

Belçika, Türkiye ve Avusturya'dan üç kuruluş tarafından yürütülen New Horizons projesi, üretken ve eğitimsel girişimler yoluyla genç göçmenleri ve gençlik profesyonellerini güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Sanatsal atölyeler, eğitim kaynakları ve kamu farkındalık kampanyalarını bir araya getiren proje, kültürlerarası diyalog, sosyal entegrasyon ve dijital okuryazarlığı güçlendirmektedir.

Projenin temel çıktıları arasında, sosyal içermeyi teşvik etmek için metodolojiler ve araçlar içeren Gençlik Çalışanları El Kitabı, göçmen ve yerel gençleri bir araya getiren bir dizi sanatsal ve kültürel etkinlik ve kapsayıcı topluluklar oluşturmada üretken ifadenin rolünü vurgulayan farkındalık kampanyaları bulunmaktadır. Bu kaynaklar, Avrupa'daki kuruluşlar için açık ve uyarlanabilir olacak şekilde tasarlanmıştır.

Nihai olarak, New Horizons kültürlerarası yetkinliği teşvik etmeyi, gençlik çalışanlarına pratik beceriler kazandırmayı ve genç göçmenlere ifade ve katılım fırsatları sunmayı amaçlamaktadır. Proje, yerel ve Avrupa düzeyinde daha güçlü topluluklar, daha fazla karşılıklı anlayış ve sürdürülebilir entegrasyon uygulamalarına katkıda bulunmaktadır.

BÖLÜM I KÜLTÜRLERARASI ETKİLEŞİM VE SOSYAL ENTEGRASYONA GİRİŞ

1.1. Kültürlerarası Etkileşimi Anlamak

1.1.1 Kültürlerarası Etkileşim Nedir?

Tanım:

Kültürlerarası Etkileşim (ICD), farklı etnik, kültürel, dini veya dilsel geçmişlere sahip bireyler ve gruplar arasında açık ve saygılı bir görüş alışverişi olarak tanımlanır. Kültürlerarası diyalog, kültürel farklılıklar arasında daha derin bir anlayış, empati ve işbirliğini teşvik etmeyi amaçlamaktadır.

Temel Özellikleri:

- Aktif dinleme ve karşılıklı saygı
- Asimilasyon gerektirmeden kültürel kimliklerin tanınması
- Ortak değerlere ve paylaşılan hedeflere odaklanma
- Hoşgörüden öteye geçerek gerçek anlayışa ulaşan katılım

*“ Kültürlerarası
etkileşim, her şeye
katılmakla ilgili
değildir;
farklılıklar içinde
birlikte yaşamayı
öğrenmekle
ilgilidir.”
Avrupa Konseyi*

YENİ UFUKLAR GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

1.1.2 Gençlik Çalışmalarında Kültürlerarası Etkileşim Neden Önemlidir?

Gençlik çalışanları, yeni gelen genç göçmenler için genellikle ilk temas noktasıdır. Kültürlerarası Etkileşim aşağıdakiler için çok önemlidir:

Farklı geçmişlere sahip gençler arasında güven ve açıklık oluşturmak
Kültürel izolasyon, marjinalleşme ve kalıp yargıları önlemek
Ortak öğrenmeyi ve toplumsal katılımı teşvik etmek
İletişim ve empati yoluyla çatışmaları azaltmak

Genç Göçmenler için Faydaları:

Toplum hayatına katılma konusunda güven oluşturur
Ait olma duygusu yaratır
Kişisel gelişimi ve sosyal uyumu teşvik eder

Ev sahibi topluluklar için faydaları:

Çokkültürlü farkındalığı artırır
Ayrımcılığı ve yabancı düşmanlığını azaltır
Demokratik değerleri ve insan haklarını güçlendirir

1.1.3 Kültürlerarası ve Çokkültürlü: Farkı Anlamak

Kavram	Kültürlerarası	Çokkültürlü
Odak	Etkileşim, diyalog ve karşılıklı öğrenme	Farklı kültürlerin bir arada yaşaması
Yaklaşım	Dinamik değişim ve ilişki kurma	Sınırlı etkileşimle paralel yaşamlar
Hedef	Kültürel sinerji ve ortak anlayış	Entegrasyon olmadan kültürel koruma
Gençlik Çalışmaları	Değişim ve işbirliğinin kolaylaştırıcısı	Kültürel açıdan uyarlanmış hizmetler sunan kuruluş

Örnek

Çokkültürlü bir gençlik merkezi, belirli gruplara özel dil kursları veya kültürel etkinlikler gibi hizmetler sunabilir. Bu hizmetler yararlıdır, ancak genellikle paralel olarak gerçekleştirilir ve farklı geçmişlere sahip gençler arasında gerçek bir iletişim kurulmasını sağlamaz. Sonuç olarak, her grup ayrı ayrı gelişir ve etkileşimleri sınırlı kalır.

Buna karşılık, kültürlerarası bir gençlik merkezi, ortak deneyimlere odaklanır. Genç göçmenler ve yerel gençlerin yan yana çalıştığı projeler düzenler; sanat sergisi hazırlar, müzik grubu kurar, kısa film çeker veya sosyal konularda tartışmalara katılır. Bu ortak çabalar sayesinde gençler sadece yeni beceriler öğrenmekle kalmaz, aynı zamanda bakış açılarını paylaşıp, arkadaşlıklar kurar ve önyargıları aşar.

Bu yaklaşım, çeşitliliği basit bir bir arada yaşamadan aktif bir işbirliğine dönüştürerek, gençlerin kendi kimliklerine değer verirken daha geniş bir topluluğun parçası olduklarını hissetmelerine yardımcı olur.

1.1.4 Etkili Kültürlerarası Etkileşimin Temel Bileşenleri

1. Empati ve Aktif Dinleme

- Gençlik çalışanları empatik katılımı örneklemeli ve gençlere yargılamadan dinlemeyi öğretmelidir.

2. Güvenli Alanlar

- İfade ve diyalog için kapsayıcı, yargılamadan uzak alanlar yaratın.

3. Eleştirel Düşünme

- Kimlik, ayrıcalık, önyargı ve varsayımlar üzerine düşünmeyi teşvik edin.

4. Kültürel Okuryazarlık

- Gelenekler, tarih ve dünya görüşleri hakkında merak uyandırın ve örnek olun.

5. Çatışma Çözme Becerileri

- Gençlere kültürel yanlış anlamaları yapıcı bir şekilde yönetmek için araçlar sağlayın.

1.1.5 Gençlik Çalışanları için Pratik Kılavuz

Bunları yapın

	Empati kurmak için kişisel hikaye anlatımını teşvik edin
	Rol oynama, görsel sanatlar veya fotoğraf-ses gibi yenilikçi yöntemleri kullanarak diyalog başlatın
	Çalıştığınız topluluklar hakkında önemli kültürel bilgileri öğrenin
	Çok dilliliği destekleyin – gençlerin yardımcı olacaksa kendi ana dillerinde kendilerini ifade etmelerine izin verin.
	Kendi kültürel varsayımlarınızı ve önyargılarınızı düzenli olarak düşünün

Bunları yapmayın!

	Kültürleri genellemekten veya kalıp yargılardan kaçınin
	Asimilasyonu zorlamayın – karşılıklı uyuma odaklanın
	Diyaloğu tek seferlik bir olay olarak görmeyin – diyalog sürekli olmalıdır
	Kültürün "sembolik" temsilinden kaçınin (Örn. sadece yemek/dans kutlamaları)

YENİ UFUKLAR GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

1.1.6 Örnek Etkinlikler ve Alıştırmalar

Etkinlik Adı	Açıklama	Süre	Gerekli Malzemeler
Kültür Çemberleri	Katılımcılar bir daire şeklinde oturur ve kendi kültürel geçmişlerinden bir hikaye paylaşır.	60 dk.	Flipchart, kalem
Kimlik Haritaları	Gençler kimliklerinin sembollerini çizerler; diğerleri tahminlerde bulunur ve saygılı bir şekilde sorular sorar.	45 dk.	Kağıt, renkli kalem
"Efsane Avcıları"	Gruplar kültürlerle ilgili kalıp yargıları listeler ve ardından bunları çürütmek veya doğrulamak için araştırma yapar/tartışır.	90 dk.	İnternet, bilgi formları
Etkileşim Yürüyüşleri	Farklı geçmişlere sahip gençler eşleştirilir ve rehberli sorular kullanarak yürüyüş yapıp sohbet etmeleri sağlanır.	60 dk.	Basılı soru kartları
Çatışma Rol Oyunu	Gerçek hayattaki kültürlerarası bir çatışma canlandırılır ve diyalog temelli çözümleri test edilir.	60-90 dk.	Senaryo metinleri

1.1.7 Etkileşim Temelli Etkinliklerin Etkisini Ölçme

Etkili Kültürlerarası Etkileşim, konuşma ile bitmez; aynı zamanda değerlendirilmeli ve üzerinde düşünülmelidir. Gençlik çalışanları, öğrenme çıktılarının elde edildiğinden ve katılımcıların kendilerini güvende, dahil edilmiş ve güçlendirilmiş hissettiklerinden emin olmak için, oturumlarına yapılandırılmış etki ölçüm uygulamaları dahil etmelidir.

Neler Ölçülmelidir:

Kültürlerarası Etkileşim faaliyetleri, katılımcılar üzerindeki gerçek etkisini anlamak için çok boyutlu olarak değerlendirilmelidir. Değerlendirilmesi gereken önemli bir alan, katılımcıların oturumlar sırasında ne kadar dahil ve güvende hissettikleridir. Bu, "Bu oturumda dinlendiğimi ve saygı gördüğümü hissettim" veya "Gelecekteki oturumlara katılmaktan rahatlık duyardım" gibi yansıtıcı ifadeler içeren anonim geri bildirim formları kullanılarak yapılabilir. Cevaplar, 1 ile 5 arasında basit bir ölçek kullanılarak toplanabilir.

Bir diğer önemli boyut ise tutum değişikliğidir, özellikle kültürel stereotipler, açıklık ve empati ile ilgili algılardaki değişiklikler. Bunu ölçmek için gençlik çalışanları oturum öncesi ve sonrası anketler uygulayabilir. "Farklı bir kültürden biriyle etkileşim kurarken daha rahat hissediyorum" veya "Kültürel çeşitliliğin toplulukları güçlendirdiğine inanıyorum" gibi ifadeler, katılımcılar tarafından katılıyorum-katılmıyorum ölçeği kullanılarak derecelendirilebilir.

Ayrıca, etkinlikler sırasında katılımcıların katılım düzeyi de anlamlı bilgiler sağlar. Gençlik çalışanları, tartışmalara veya alıştırmalara gönüllü katılım sıklığını gözlemleyip not alabilir, beden diline ve akranlar arasındaki etkileşime dikkat edebilir ve katılımcıların kişisel hikayelerini paylaşma veya soru sorma istekliliğini takip edebilir.

Son olarak, kültürlerarası yetkinliklerin gelişimini değerlendirmek önemlidir. Bu, katılımcıları yansıtıcı günlükler tutmaya davet ederek veya grup değerlendirme oturumları düzenleyerek gerçekleştirilebilir. Bu formatlarda katılımcılar, başkaları hakkında öğrendiklerini, önceki varsayımlarının nasıl sorgulandığını ve kendi iletişim veya dinleme tarzlarında herhangi bir değişiklik fark edip etmediklerini anlatabilirler.

Önerilen Araçlar ve Kaynaklar:

- **Kültürlerarası Duyarlılık Ölçeği (ISS)** – Kültürlerarası bağlamlarda açıklık, merak ve empatiyi ölçen, geçerliliği kanıtlanmış bir öz değerlendirme aracı.
Bağlantı: <https://hubicl.org/toolbox/tools/494/frameworks> (Erişim Tarihi: 20.07.2025)
- **Kültürlerarası Gelişim Envanteri (IDI®)** – Bennett'in DMIS ile uyumlu, daha büyük gençlik programlarında resmi değerlendirmeler için yararlı olan lisanslı bir araç.
Bağlantı: <https://idiinventory.com> (Erişim Tarihi: 20.07.2025)
- **Youthpass Yansımaları Araçları** – Erasmus+ tarafından finanse edilen programlar için Youthpass, kültürlerarası öğrenme ile uyumlu öz yansımaları şablonları içerir.
Bağlantı: <https://www.youthpass.eu> (Erişim Tarihi: 20.07.2025)
- **Dijital Araçlar (gerçek zamanlı geri bildirim ve katılım takibi için):**
Mentimeter, Kahoot!, Google Forms, Padlet

Gençlik Çalışanı İpucu:

Gençlik çalışanları, sadece bir etkinliğin sonunda değil, tüm süreç boyunca sürekli geri bildirim kültürünü teşvik etmeyi amaçlamalıdır. "Tek kelimelik kontrol", renk kodlu duygu çizelgeleri veya her oturumdan sonra kısa sözlü yansımalar gibi basit stratejiler, katılımcıların alanı nasıl deneyimlediklerine dair değerli bilgiler sağlayabilir. Önemli olan, bu geri bildirimlerin, ortamın kapsayıcı, duyarlı ve ilgi çekici olmasını sağlamak için gelecekteki etkinlikleri bilgilendirmek ve ayarlamak üzere yardımcı kolaylaştırıcılarla tartışılmasıdır.

1.2 1.2 Göçmen Gençlerin Sosyal Entegrasyonu

1.2.1 Başarılı Entegrasyon Nasıldır?

Göçmen gençlerin **sosyal entegrasyonu**, genç göçmenlerin kimlikleri ve geçmişleri saygı görürken, ev sahibi toplumun sosyal, kültürel, eğitimsel ve ekonomik yaşamına aktif olarak katılmalarını sağlayan dinamik, iki yönlü bir süreci ifade eder.

Başarılı Entegrasyonun Temel Unsurları:

- **Ait olma duygusu:** Ev sahibi toplumda kabul gördüğünü, güvende olduğunu ve değer verildiğini hissetme
- **Katılım:** Okul, iş, sivil yaşam ve kültürel faaliyetlere katılım
- **Eşit erişim:** Eğitim, sağlık hizmetleri, barınma ve kamu hizmetlerine ayrımcı olmayan erişim
- **Tanınma:** Kişisel ve kültürel kimliğin kabul edilmesi
- **Güçlendirme:** Topluma katkıda bulunma konusunda kendine güven ve kapasite

*Entegrasyon
asimilasyon değildir.
Başarı, hem
göçmenlerin hem de
ev sahibi
toplulukların
karşılıklı öğrenme
yoluyla geliştiği
ortak uyumda
yatkındır.*

1.2.2 Göçmen Gençlerin Karşılaştığı Engeller

Birçok göçmen genç olağanüstü bir direnç sergilese de, ev sahibi ülkede yeni bir hayat kurmaya çalışırken genellikle sistemik, sosyal, psikolojik ve cinsiyetle ilgili zorlukların karmaşık bir kombinasyonu ile karşılaşır. Gençlik çalışanlarının gençlerin ihtiyaçlarını gerçekten karşılayan kapsayıcı ve duyarlı destek sistemleri geliştirmeleri için bu engelleri anlamaları çok önemlidir.

A. Yasal Engeller

Birçok göçmen genç, sığınmacı veya belgesiz küçükler gibi belirsiz yasal statülerle yaşamaktadır. Bu yasal güvensizlik, haklarına ve temel hizmetlere erişimlerini önemli ölçüde sınırlayabilir. Ayrıca, kısıtlayıcı göçmenlik veya entegrasyon politikaları, genellikle eğitim, mesleki eğitim veya istihdam fırsatlarına erişimlerini engellemektedir. Sürekli sınır dışı edilme korkusu, ek psikolojik stres yaratır ve topluluk yaşamına aktif katılımı engelleyebilir.

B. Sosyal Engeller

Sosyal engeller, akranlar, kurumlar veya medya temsilcileri tarafından ayrımcılık veya yabancı düşmanlığı şeklinde sıklıkla ortaya çıkar. Etnik köken veya milliyete dayalı olumsuz stereotipler, gençlerin özgüvenine zarar verebilir ve kişisel hedefler belirleme ve bu hedefleri gerçekleştirme motivasyonlarını azaltabilir. Akran ağlarının veya destekleyici toplulukların olmaması, sosyal izolasyona ve aidiyet duygusunun azalmasına yol açabilir.

C. Dil ve Eğitim Engelleri

Dil kurslarına sınırlı erişim veya kalitesiz eğitim, birçok göçmen gencin entegrasyon için gerekli iletişim becerilerini geliştirmelerini zorlaştırmaktadır. Ayrıca, ev sahibi ülkenin eğitim sistemine aşina olmamak kafa karışıklığına, hayal kırıklığına veya ilgisizliğe neden olabilir. Göçmen gençler, göç yolculukları sırasında eğitimlerinin kesintiye uğraması nedeniyle genellikle eğitimlerinde boşluklarla karşılaşır. Ayrıca, sınıf davranışlarındaki kültürel farklılıklar veya katılım ve disiplinle ilgili beklentiler, öğrenciler ve eğitimciler arasında iletişim sorunlarına neden olabilir.

D. Psikolojik Engeller

Zorunlu göç, şiddete maruz kalma veya ev ve aile üyelerinin kaybının psikolojik etkisi, derin duygusal izler bırakabilir. Birçok göçmen genç, kimlik kaybı hissiyle mücadele eder veya hem köken kültürlerinden hem de yeni çevrelerinden kopuk hisseder. Ruh sağlığı sorunları, psikolojik destekle ilgili damgalanma, kültürel açıdan duyarlı hizmetlerin eksikliği veya danışmanlık kaynaklarına sınırlı erişim nedeniyle daha da ağırlaşabilir.

E. Cinsiyete Özgü Engeller

Genç göçmen kızlar, geleneksel cinsiyet rolleri veya kısıtlayıcı toplumsal beklentiler nedeniyle ek zorluklarla karşılaşabilirler. Bunlar arasında hareket özgürlüğünün kısıtlanması, erken evlenme baskısı veya eğitime devam etme konusunda destek eksikliği sayılabilir. Kızlar ayrıca okullarda, sığınma evlerinde veya kamusal alanlarda cinsiyete dayalı şiddet veya tacize maruz kalma riskiyle karşı karşıyadır. Öte yandan, göçmen erkek çocuklar, özellikle alışık olmadıkları sosyal ve kültürel ortamlarda, aşırı erkeksi veya saldırgan davranış kalıplarına uymaları için baskı görebilirler.

Cinsiyetin tek başına işlev görmediğini belirtmek önemlidir. Cinsiyet, göçmenlik statüsü, yaş ve kültürel geçmişle kesişir, bu da gençlik çalışanlarının programlarını tasarlarken ve sunarken kesişimsel bir bakış açısı uygulamalarını zorunlu kılar.

Örnek:

Avusturya'da yaşayan 17 yaşındaki bir göçmen kız, okula devam ediyor olabilir, ancak sınırlı Almanca bilgisi, akran zorbalığı ve ailesine maddi destek sağlamak için okulu bırakma baskısı nedeniyle kendini izole hissedebilir. Evde de küçük kardeşlerine bakmak gibi sorumlulukları olabilir, bu da ders çalışmak veya sosyal hayatına ayırdığı zamanı azaltır. Ayrıca, kültürel beklentiler onu karma cinsiyetli okul dışı etkinliklere veya topluluk etkinliklerine katılmaktan caydırabilir. Bu faktörlerin birleşimi, arkadaşlıklar kurma, yerel dili pratik etme ve yeni ortamında aidiyet hissi geliştirme şansını sınırlar.

1.2.3 Entegrasyonda Toplumun, Eğitimin ve Gençlik Çalışmalarının Rolü

Göçmen gençlerin başarılı entegrasyonu, yerel toplulukların, eğitim kurumlarının ve gençlik çalışanlarının aktif katılımına bağlıdır. Bu aktörlerin her biri, göçmen kökenli gençlerin gelişebileceği kapsayıcı bir toplumun inşasına farklı ama birbirini tamamlayan şekillerde katkıda bulunur.

A. Ait Olma Duygusunun Temeli Olarak Toplum

Yerel topluluklar, göçmen gençlerin günlük deneyimlerini şekillendirmede hayati bir rol oynar. Topluluklar yeni gelenleri aktif olarak kabul edip kapsayıcılığı teşvik ettiklerinde, korkuyu azaltmaya ve ortak bir kimlik duygusu oluşturmaya yardımcı olurlar. Herkese açık kamu etkinlikleri, kültürlerarası topluluk alanları ve diyalog platformları, olumlu etkileşim ve dayanışma için fırsatlar yaratır. Sivil toplum kuruluşları da önemli bir rol oynar. Mentorluk programları, akran destek ağları ve gönüllü faaliyetler aracılığıyla, göçmen gençlere bağlantı kurma ve katkıda bulunma konusunda anlamlı yollar sunabilirler.

Gençlik Çalışanı Eylem Önerisi:

Gençlik çalışanları, göçmen ve yerel gençlerin birlikte çalıştığı ortak sanat sergileri veya mahalle temizlik kampanyaları gibi toplum temelli girişimleri kolaylaştırabilir. Bu ortak faaliyetler, amaç bilinci ve karşılıklı anlayışın gelişmesine yardımcı olur.

B. Fırsatlara Giden Yol Olarak Eğitim

Okullar ve mesleki eğitim kurumları, entegrasyonu desteklemek için en etkili ortamlardan bazılarıdır. Bu kurumlar hedefli dil desteği, erişilebilir rehberlik danışmanlığı ve kapsayıcı öğretim uygulamaları sağladığında, akademik başarıya ve gelecekteki istihdama giden yolları açarlar. Farklı kimlikleri yansıtan ve onaylayan kültürel açıdan duyarlı müfredatlar, göçmen gençlerin sınıfta görülüp saygı duyulduğunu hissetmelerine daha da yardımcı olur.

İyi Uygulama Örneği:

Belçika'da bazı ortaokullar, göçmen aileler ve eğitimciler arasındaki iletişim boşluğunu doldurmaya yardımcı olan çok dilli "kültürel arabulucular" istihdam etmektedir. Bu uygulama, ailelerin daha iyi katılımını destekler ve yanlış anlamaları azaltır.

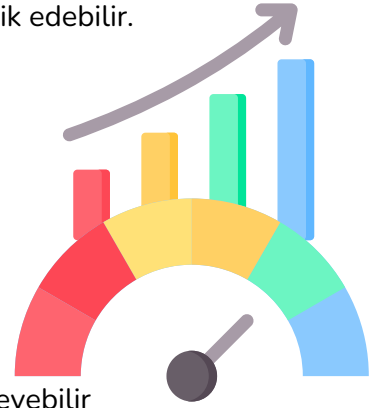

C. Güçlendirmenin Katalizörü Olarak Gençlik Çalışmaları

Gençlik çalışması, güven, kimlik ve sosyal bağların gelişebileceği benzersiz bir alan sunar. Gençlik çalışanları, göçmen gençlerin okul veya ev dışında kişisel düzeyde etkileşim kurdukları ilk yetişkinler olmaktadır. Gençlik çalışanları, atölye çalışmaları, spor veya tiyatro gibi yaygın eğitim faaliyetleri aracılığıyla, duygusal refahı ve kültürlerarası anlayışı teşvik ederken, kritik yaşam becerilerinin gelişimini destekler. Gençlik merkezleri ayrıca gençlerin kimliklerini keşfedebilecekleri, inisiyatif alabilecekleri ve liderlik becerilerini geliştirebilecekleri güvenli ortamlar olarak hizmet eder.

Gençlik Çalışanı Araçları:

Göçmen gençleri etkili bir şekilde güçlendirmek için, gençlik çalışanları, gençlerin deneyimlerini üretken bir şekilde ifade etmelerini sağlayan hikaye anlatımı veya fotoğrafla ifade gibi katılımcı yöntemleri kullanabilirler. Göçmen ve yerel gençler arasında akran danışmanlığı veya arkadaşlık sistemlerini kolaylaştırmak, destekleyici ilişkiler kurulmasına yardımcı olabilir. Ayrıca, farklı grupların birlikte etkinlikler veya farkındalık kampanyaları tasarladıkları "kültürlerarası laboratuvarlar" oluşturmak, işbirliğini ve kolektif sahiplenmeyi teşvik edebilir.

1.2.4 Sosyal Entegrasyon Göstergeleri

İlerlemeyi takip etmek için gençlik çalışanları aşağıdakileri gözlemleyebilir

Entegrasyon Alanı	Örnek Göstergeler
Dil edinimi	Grup ortamlarında sözlü katılımın artması
Toplum katılımı	Kamuya açık veya gençlik merkezi etkinliklerine düzenli katılım
Akranlarla etkileşim	Kültürel sınırların ötesinde dostluklar kurma
Kendini ifade etme	Kişisel deneyimleri paylaşma konusunda güven
Sivil katılım	Gönüllülük, aktivizm veya gençlik konseylerine katılım

1.3 Teorik Çerçevesi

1.3.1 Gordon Allport'un Temas Hipotezi

1954 yılında, sosyal psikolog Gordon Allport, sosyal psikoloji, eğitim ve gençlik çalışmaları alanlarında hala büyük etkiye sahip bir teori olan Temas Hipotezini ortaya attı. Allport, farklı sosyal veya kültürel grupların üyeleri arasındaki doğrudan kişilerarası temasın, belirli temel koşulların sağlanması halinde önyargıları önemli ölçüde azaltabileceğini savundu.

Teorinin Temel İlkeleri:

Allport'a göre, temas tek başına yeterli değildir. Gruplar arasındaki etkileşimin daha fazla anlayışa ve stereotiplerin azalmasına yol açması için dört özel koşulun mevcut olması gerekir:

- 1. Eşit Statü:** Tüm katılımcılar birbirleriyle eşit şartlarda etkileşim kurmalıdır. Bu, hiçbir grubun konuşmayı veya etkinlikleri domine etmeden, her sesin eşit şekilde değer verilmesi ve dinlenmesi gerektiği anlamına gelir.
- 2. Ortak Hedefler:** Etkileşim, ortak hedeflere odaklanmalıdır. Örneğin, katılımcılar ortak bir sanat projesinde birlikte çalışabilir veya bir topluluk etkinliği düzenleyebilir.
- 3. Gruplar Arası İşbirliği:** Etkinlik, rekabetçi bir ortam yaratmak yerine işbirliğini teşvik etmelidir. Katılımcılar, ortak sonuçlara ulaşmak için birbirlerine güvenmeli ve işbirliği yapmalıdır.
- 4. Yetkililer veya Kurumlar Tarafından Destek:** Kolaylaştırıcılar, gençlik çalışanları, öğretmenler veya diğer kurumsal figürlerin etkileşimi aktif olarak desteklemesi ve kapsayıcı, saygılı davranışlar sergilemesi çok önemlidir.

Gençlik Çalışmalarında Uygulama:

Allport'un Temas Hipotezi ilkeleri, işbirliğini ve ortak sahipliği teşvik eden kültürlerarası etkinlikler kasıtlı olarak tasarlanarak gençlik çalışması ortamlarına etkili bir şekilde aktarılabilir. Gençlik çalışanları, göçmen ve yerel gençlerin ortak bir hedef doğrultusunda eşit olarak birlikte çalışabilecekleri fırsatlar yaratmalıdır. Bu etkinlikler arasında grup tiyatro prodüksiyonları, yapılandırılmış tartışmalar veya işbirliği ve karşılıklı saygı gerektiren takım bazlı zorluklar yer alabilir.

Bu oturumların kolaylaştırılmasında kapsayıcılık ve empatiye öncelik verilmesi önemlidir. Rekabeti teşvik etmek yerine, bağlantılar kurmaya ve her katılımcının katkısını değer vermeye odaklanılmalıdır. Bu etkileşimlerin etkisini derinleştirmek için, gençlik çalışanları gençleri stereotipleri keşfetmeye ve sorgulamaya ve deneyimlerinden öğrendiklerini düşünmeye teşvik eden yansıtıcı araçlar (grup toplantıları veya bireysel günlükler gibi) kullanabilirler.

Bu yaklaşımın pratik bir örneği, “**Köprü Kurucular**” etkinliğidir. Bu oturumda, göçmen ve yerel gençlerden oluşan karma ekipler, geri dönüştürülmüş malzemeler kullanarak sembolik bir köprü inşa etmek için işbirliği yaparlar. Köprü, işbirliği, çeşitlilik ve karşılıklı anlayış üzerine kurulu bir topluluk hayal ettikleri topluluğun hem gerçek hem de mecazi bir temsildir ve karşılıklı anlayış üzerine inşa edilmiş bir toplumu temsil eder.

1.3.2 Bennett'in Kültürlerarası Duyarlılık Gelişim Modeli (DMIS)

Milton J. Bennett'in DMIS'i, bireylerin kültürel farklılıkları nasıl deneyimlediklerini ve bunlara nasıl tepki verdiklerini özetler. Gençlik çalışanlarının etnosentrizmden etno-göreliliğe doğru tutumlarının nasıl geliştiğini anlamalarına yardımcı olur.

DMIS'in 6 Aşaması:

Aşama	Açıklama
1. İnkâr	Kültür farklılıkları fark edilmez veya göz ardı edilir.
2. Savunma	Kendi kültür üstün görülür; diğer kültürler değersizleştirilir.
3. Küçümseme	Farklılıklar, "evrensel" benzerliklere odaklanmak için önemsizleştirilir.
4. Kabul	Kültürel farklılıkların gerçek ve önemli olduğunun kabul edilmesi.
5. Uyum	Kültürlerarası durumlarda bakış açısını ve davranışları değiştirebilme becerisi.
6. Bütünleşme	Kültürel farklılıkların kişinin kimliğine tam olarak dahil edilmesi.

DMIS'i Pratikte Nasıl Kullanılır:

Kültürlerarası Duyarlılık Gelişim Modeli (DMIS), gençler veya personel arasında kültürlerarası farkındalık ve gelişimi teşvik etmeyi amaçlayan gençlik çalışanları için pratik bir kılavuz görevi görebilir. İlk olarak, gençlik çalışanları katılımcılarının DMIS sürekliliğinde şu anda hangi aşamada olduklarını değerlendirmelidir. Bu, kültürlerarası duyarlılık düzeyini belirlemek için tutumları, davranışları ve iletişim tarzlarını gözlemlemeyi içerir; bu düzey, inkâr veya savunmadan uyum veya entegrasyona kadar değişebilir.

Başlangıç noktaları belirlendikten sonra, gençlik çalışanları bireylerin bir sonraki gelişim aşamasına kademeli olarak ilerlemelerine yardımcı olacak etkinlikler tasarlayabilir ve uyarlayabilir. Örneğin, erken aşamalarda olanlar kültürel farklılıkları vurgulayan yapılandırılmış karşılaşmalardan yararlanabilirken, daha ileri aşamalarda olanlar empati, bakış açısı değişikliği veya kültürlerarası problem çözme gerektiren projelere hazır olabilir.

Yansıtıcı araçlar bu süreci desteklemede hayati bir rol oynar. Günlük yazma alıştırmaları, kolaylaştırılmış grup toplantıları ve rehberli tartışmalar, katılımcıların varsayımlarını keşfetmelerine, rahatsızlıklarını kabul etmelerine ve düşüncelerindeki değişiklikleri ifade etmelerine olanak tanır. Bu araçlar, öğrenmeyi pekiştirmeye ve kültürel çeşitlilikle daha derin bir kişisel ilişki kurmaya teşvik eder.

Gençlik Çalışanı İpucu:

DMIS'in "minimizasyon" aşamasındaki katılımcılar genellikle "Hepimiz aynıyız" gibi duygularını ifade ederler. Bu, yüzeysel olarak kapsayıcı görünebilir, ancak gerçek kültürel farklılıkları maskeleyebilir. Gençlik çalışanları, bu tür bireyleri kültürel geçmişin değerleri, iletişim tarzlarını ve sosyal beklentileri nasıl şekillendirdiğini keşfetmeleri için nazikçe yönlendirmeli ve daha fazla kültürlerarası anlayışa doğru ilerlemelerine yardımcı olmalıdır.

1.3.3 AB Politika Çerçevesi ve Entegrasyon Stratejileri

Daha geniş AB politika bağlamını anlamak, gençlik çalışanlarının yerel uygulamalarını entegrasyon, kapsayıcılık ve gençlerin güçlendirilmesi konusunda Avrupa öncelikleri ile uyumlu hale getirmelerine yardımcı olur. Bu çerçeveler ayrıca proje sürdürülebilirliğini, sınır ötesi çoğaltılabilirliği ve finansmana erişimi de destekler.

A. AB Entegrasyon ve Kapsayıcılık Eylem Planı (2021–2027)

Bu, göçmenlerin ve ev sahibi toplulukların aktif katılımı yoluyla kapsayıcı toplumları teşvik etmek için Avrupa Komisyonu'nun amiral gemisi stratejisidir.

Ana Öncelikler:

- Kapsayıcı eğitim, öğretim ve beceri geliştirme
- Sağlık hizmetleri, barınma ve istihdama eşit erişim
- Göçmenlerin siyasi ve sivil katılımı
- Yerel yönetimler, sivil toplum ve göçmenlerin liderliğindeki kuruluşları içeren "tüm toplum" yaklaşımı

Gençlik Çalışmalarıyla İlgisi:

Gençlik programları, kültürlerarası öğrenmeyi, sivil katılımı ve beceri geliştirmeyi gençlerin öncülüğündeki girişimlere entegre ederek bu hedefleri doğrudan destekleyebilir. Yeni Ufuklar el kitabı, gençlik çalışanlarını kapsayıcılık kolaylaştırıcıları olarak hareket etmeleri için donatarak bu hedeflere katkıda bulunur.

B. İltica, Göç ve Entegrasyon Fonu (AMIF) (2021-2027)

AMIF, yasal göçü artırmak, entegrasyonu teşvik etmek ve kabul koşullarını iyileştirmek için ulusal ve ulusötesi projeleri finanse eder.

Temel Hedefler:

- Yasal göç yollarının güçlendirilmesi ve geliştirilmesi
- Üçüncü ülke vatandaşlarının etkili entegrasyonunu ve sosyal dahilini teşvik etmek
- Erken aşamadaki dil edinimi, oryantasyon ve topluma katılımın desteklenmesi
- Göçmenlerle çalışan profesyonellerin (örneğin, gençlik çalışanları, öğretmenler, yerel yetkililer) kapasitelerinin geliştirilmesi

Gençlik Çalışmalarıyla İlgisi:

Göçmen gruplar için eğitim, sosyal entegrasyon ve gençlerin güçlendirilmesini bir araya getiren New Horizons gibi projeler, AMIF'in finansman kriterleriyle doğrudan uyumludur.

YENİ UFUKLAR GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

C. AB Gençlik Stratejisi (2021–2027)

AB Gençlik Stratejisi, Avrupa genelinde gençlik politikası işbirliği için bir çerçeve oluşturmaktadır.

Temel Hedefler:

- Gençlerin demokratik yaşama katılımını teşvik etmek
- Özellikle marjinalleşmiş gençler için sosyal içermeyi desteklemek
- Sivil katılım, gönüllülük ve dayanışmayı teşvik etmek
- Gençlik politikasında sektörler arası işbirliğini teşvik etmek

Gençlik Hedefi: Kapsayıcı Topluluklar, özellikle entegrasyon çalışmalarıyla ilgilidir ve aşağıdakilere odaklanır:

- Ayrımcılığı azaltmak ve çeşitliliği teşvik etmek
- Kültürlerarası diyalogu güçlendirmek
- Geçmişten bağımsız olarak fırsat eşitliğini sağlamak

Gençlik Çalışmalarıyla İlgisi:

Gençlik çalışanları, kapsayıcı alanlar yaratmada, kültürlerarası yetkinlik geliştirmede ve göçmen gençlerin aktif vatandaşlar olmalarına yardımcı olmada kilit rol oynayan aktörlerdir.

D. Avrupa Konseyi'nin Kültürlerarası Diyalog Beyaz Kitabı (2008)

AB kurumu olmasa da, Avrupa Konseyi'nin politikası temel niteliğini korumaktadır.

Anahtar Kavramlar

- Kültürlerarası diyalog, demokrasi ve sosyal uyum için gereklidir.
- Katılım, tek seferlik bir danışma değil, karşılıklı ve sürekli olmalıdır.
- Göçmenler kültürel, siyasi ve sivil hayata anlamlı bir şekilde erişebilmelidir.

Önerilen Uygulama:

Gençlik çalışanları, göçmen gençlerle birlikte projeler tasarlayarak onların seslerini ve ihtiyaçlarını yansıtmalı ve programların sadece "onlar için" değil, "onlarla birlikte" olmasını sağlamalıdır.

E. Erasmus+ Programı Öncelikleri (2021–2027)

Erasmus+ programı, gençler ve eğitim profesyonelleri için yaygın eğitim, gönüllülük ve hareketlilik projelerini desteklemektedir.

Anahtar Öncelikler:

- Eğitim, öğretim ve gençlik çalışmalarının tüm alanlarında kapsayıcılık ve çeşitlilik
- Dijital dönüşüm ve dijital eğitim araçları
- Demokratik yaşama katılım ve Avrupa değerleri

Gençlik Çalışmalarıyla İlgisi:

Bu el kitabı, Erasmus+ KA2 projelerinde gençlik çalışanlarını eğitmek ve göçmen toplulukların erişimini artırmak için kullanılabilir.

Gençlik Çalışanları için Özet

Gençlik çalışanları, yerel düzeyde sosyal içermeye ve kültürlerarası anlayışı teşvik etmede hayati bir rol oynamaktadır. Çabalarının daha geniş Avrupa öncelikleri ile uyumlu olmasını sağlamak için, birkaç pratik adım atabilirler.

İlk olarak, bu el kitabı, çeşitlilik, eşitlik ve aktif katılımı vurgulayan Gençlik Hedefi #3: Kapsayıcı Topluluklar'ın hedeflerine doğrudan katkıda bulunmak için bir araç olarak kullanılabilir. Faaliyetler, Sığınma, Göç ve Entegrasyon Fonu (AMIF) ve Erasmus+ gibi önemli AB programlarının değerleri ve finansman öncelikleri doğrultusunda tasarlanmalıdır. Bu uyum, gençlik çalışmalarının kalitesini artırmakla kalmaz, aynı zamanda finansman ve sınır ötesi işbirliği fırsatlarını da artırır.

Ayrıca, gençlik çalışanları belediyeler, sivil toplum kuruluşları (STK'lar) ve göçmenlerin liderliğindeki gruplarla ortaklıklar kurmaya teşvik edilir. Bu ortaklıklar, çalışmalarının yerel etkisini güçlendirir ve entegrasyona yönelik toplumun tamamını kapsayan bir yaklaşımı teşvik eder.

Son olarak, kültürlerarası ve entegrasyonla ilgili faaliyetlerin sonuçlarını ölçebilecek anlamlı değerlendirme araçlarının dahil edilmesi önemlidir. AB ile ilgili açık göstergelerle ilerlemeyi göstermek, gençlik örgütlerinin etkinliklerini sergilemelerine, güvenilirliklerini artırmalarına ve uzun vadeli destek için savunuculuk yapmalarına yardımcı olur.

1.4 Gençlik Çalışanları için Pratik Stratejiler

1.4.1 Kapsayıcı Alanlar Yaratmak

Kapsayıcı alanlar, tüm gençlerin (kökenleri, dilleri, dinleri veya cinsiyetleri ne olursa olsun) kendilerini güvende, saygı duyulmuş ve tam olarak katılımında bulunabilecekleri güçlendirilmiş hissettikleri ortamlardır. Bu koşullar, anlamlı kültürlerarası diyalog ve gerçek sosyal bağların geliştirilmesi için gereklidir.

Bu tür alanlar yaratmak için, gençlik çalışanları birkaç temel ilkeyi göz önünde bulundurmalıdır. İlk olarak, hem fiziksel hem de duygusal olarak güvenlik öncelikli olmalıdır. Katılımcılar, yargılanma veya zarar görme korkusu olmadan kendilerini özgürce ifade edebilmelidir. İkinci olarak, temsil önemlidir. Bu alanda kullanılan materyaller, görseller ve örnekler, çok çeşitli kültürel geçmişleri ve deneyimleri yansıtmalıdır. Üçüncüsü, erişilebilirliğin sağlanması çok önemlidir. Bu, dil engellerinin giderilmesini, tüm katılımcılara fiziksel erişim sağlanmasını ve farklı öğrenme ve iletişim tarzlarına uyum sağlayan esnek formatlar sunulmasını içerir. Son olarak, ortak sahiplik güven ve katılımın oluşmasına yardımcı olur. Katılımcılar bir oturumun kurallarını, etkinliklerini ve sonuçlarını birlikte oluşturmaya davet edildiğinde, kendilerini daha değerli ve dahil hissetme olasılıkları artar.

Gençlik çalışanları bu ilkeleri uygulamak için birkaç pratik adım atabilirler. Örneğin, bir programın başında, kolaylaştırıcılar katılımcılarla birlikte saygılı iletişimi teşvik eden grup anlaşmaları geliştirebilirler, örneğin "tek mikrofon", "anlamak için dinle" ve "farklı görüşlere saygı göster". Mekanın fiziksel düzeni de önemlidir; dairesel oturma düzeni, eşitlik ve açıklığı sembolize etmeye yardımcı olabilir. Ayrıca, çevrilmiş görseller, sözlükler veya akran çevirisi gibi çok dilli destek sağlamak, mekanı daha sıcak hale getirebilir. Kapsayıcılığı ve çeşitliliği kutlayan posterler, sanat eserleri veya alıntılar gibi görsel ipuçları, tüm kimliklerin değerli olduğu mesajını pekiştirebilir.

Gençlik Çalışanı İpucu:

Üretken ve kültürel açıdan duyarlı bir açılış etkinliği olarak, gençlik çalışanları katılımcıları bir "Saygı Ağacı" tasarlamaya davet edebilir. Her genç, kendi kültüründe saygının ne anlama geldiğini yansıtan bir kelime, çizim veya sembol ile katkıda bulunur. Ağaç, ortak değerlerin ve karşılıklı anlayışın gelişen bir sembolü olarak program boyunca odada sergilenebilir.

1.4.2 Kültürlerarası Etkileşim Oturumlarını Kolaylaştırma

Kültürlerarası diyalogun anlamlı ve etkili olması için, gençlik çalışanları oturumları dikkatli bir şekilde planlamalı ve net hedefler, duyarlı moderasyon ve kapsayıcı, katılımcı yöntemlerle kolaylaştırmalıdır. Diyalog şansa bırakılmamalı, aksine güven, ifade ve öğrenme için alan yaratmak üzere kasıtlı olarak yapılandırılmalıdır.

Diyalog oturumları için önerilen akış, birbirini tamamlayan birkaç önemli aşamadan oluşur. Oturum genellikle sözsüz veya görsel bir buz kırıcı gibi bir ısınma etkinliği ile başlar. Bunun bir örneği, katılımcıların kendileri için anlamlı olan bir nesneyi seçip onun hikayesini paylaştıkları "nesne hikayesi anlatma"dır. Bu ilk etkinlikler, dil veya karmaşık açıklamaların baskısı olmadan engelleri azaltmaya ve katılımı teşvik etmeye yardımcı olur.

Bunun ardından, gençlik çalışanları kişisel bir düşünme anı başlatabilir. Katılımcılar, günlük yazma, sessiz çizim veya tefekkür yoluyla bir temaya (örneğin, "Benim için 'ev' ne anlama geliyor?") yanıt vermeye davet edilebilir. Bu aşama iç gözlemi teşvik eder ve bireylerin yaşadıkları deneyimleri diyalogla ilişkilendirmelerine yardımcı olur.

Bir sonraki adım, katılımcıların güvenilir çevrelerinde düşüncelerini tartıştıkları küçük grup paylaşımıdır. Bu küçük gruplar psikolojik güvenlik duygusunu besler ve daha derin, daha kişisel paylaşımlara olanak tanır. Ardından, oturum tüm grubun bir araya geldiği bir sentez aşamasına geçer ve burada önemli içgörüler, farklılıklar veya ortak temalar paylaşılır ve kabul edilir. Önemli olan, oturumun bu kısma yargılama veya uzlaşma baskısı olmadan yaklaşılmasıdır.

Sonuç olarak, oturum, işbirliği içinde posterler oluşturmak, şiirler yazmak veya kültürel bir kolaj tasarlamak gibi üretken bir çıktı ile sonuçlanabilir. Bu paylaşılan ürünler, diyaloga görünür bir biçim kazandırır ve grubun kolektif deneyiminin kalıcı bir hatırası olarak hizmet edebilir.

Bu yapılandırılmış akış, gençlik çalışanlarının kültürlerarası diyalogu kapsayıcı, saygılı ve güçlendirici bir şekilde yönlendirmelerini sağlayarak, her katılımcının dinlenilme ve anlaşılma fırsatına sahip olmasını garanti eder.

Araçlar ve Teknikler:

Yöntem	Açıklama
Hikaye Çemberleri	Küçük gruplar, konuşma sırasını düzenlemek için bir konuşma parçası kullanarak gerçek hayattan hikayeler paylaşır.
Kültürel Röportajlar	Çiftler birbirlerine gelenekler hakkında röportaj yapar, ardından birbirlerinin kültürlerini sunar
Çatışma Tiyatrosu	Katılımcılar kültürlerarası yanlış anlamaları canlandırır ve birlikte çözümler geliştirir
“Haritam”	Katılımcılar kimlik haritaları çizer ve bunları semboller ve renkler kullanarak sunar

Gençlik Çalışanının Rolü:

Kültürlerarası diyalog oturumlarında, gençlik çalışanının rolü talimat vermek veya ders vermek değil, süreci nazikçe yönlendiren bir kolaylaştırıcı olarak hizmet etmektir. Bu, başkalarının konuşması için alan yaratmak, eşit katılımı desteklemek ve grubun empati ve saygı ile farklılıkları aşmasına yardımcı olmak anlamına gelir. Gençlik çalışanları, konuşmayı domine etmekten kaçınmalı ve bunun yerine gençlerin kendi deneyimlerini ve görüşlerini ifade etmelerini sağlamaya odaklanmalıdır.

Özellikle hassas konular tartışılırken tarafsız bir dil kullanmak çok önemlidir. Kolaylaştırıcılar, farklılık gösterse veya varsayımları sorgulasa bile tüm bakış açılarının kabul edilmesini ve geçerliliğinin onaylanmasını sağlamalıdır. Rahatsızlık veya gerginlik anları ortaya çıktığında, gençlik çalışanları bunlara açık ve meraklı bir şekilde yaklaşmalıdır. Yararlı bir yanıt, "Bunun neden zor geldiğini araştırabilir miyiz?" diye sormak olabilir; bu, savunmacı bir tutumdan ziyade diyalogu teşvik eden bir davettir.

Her oturumu yansıtıcı ve yapıcı bir şekilde kapatmak için, gençlik çalışanları "**Gül-Diken-Tomurcuk**" yöntemini kullanabilirler. Bu basit geri bildirim alıştırmada, katılımcılar hoşlandıkları bir şeyi (gül), zor veya zorlayıcı buldukları bir şeyi (diken) ve sabırsızlıkla bekledikleri veya daha da geliştirmek istedikleri bir şeyi (tomurcuk) paylaşmaya davet edilir. Bu uygulama, duygusal içgörüyü geliştirir, sürekli öğrenmeyi teşvik eder ve kolaylaştırıcıların, katılımcıların yaşadıkları deneyimlere dayanarak gelecek oturumları ayarlamasına yardımcı olur.

1.4.3 Kültürel Duyarlılık: Yapılması ve Yapılmaması Gerekenler

Daha geniş AB politika bağlamını anlamak, gençlik çalışanlarının yerel uygulamalarını entegrasyon, kapsayıcılık ve gençlerin güçlendirilmesi konusunda Avrupa öncelikleri ile uyumlu hale getirmelerine yardımcı olur. Bu çerçeveler ayrıca proje sürdürülebilirliğini, sınır ötesi çoğaltılabilirliği ve finansmana erişimi de destekler.

Yapılması gerekenler:

	Kişi öncelikli dil kullanın (örn, "göçmen" yerine "göçmen kökenli genç")
	Varsayımlarda bulunmak yerine açık uçlu sorular sorun (örn, "Özel günleri nasıl kutlarsınız?")
	Çaba gösterdiğinizizi göstermek için katılımcıların dillerinde temel selamlama veya kelimeleri öğrenin
	Sözsüz iletişim farklılıklarının (göz teması, jestler, kişisel alan) farkında olun

Yapılmaması gerekenler:

	Kültürel homojenlik varsayımı yapmayın (Örn. "Tüm Suriyeliler bu şekilde kutlar...")
	Zararlı davranışları ele almaktan kaçınmak için kültürü bir bahane olarak kullanmayın
	Katılımcıları sembolize etmeyin (Örn. bir kişiden tekrar tekrar "kültürünü temsil etmesini" istemek)
	Güç dinamiklerini göz ardı etmeyin Bazı gençler statü, travma veya dil engelleri nedeniyle daha az konuşabilirler

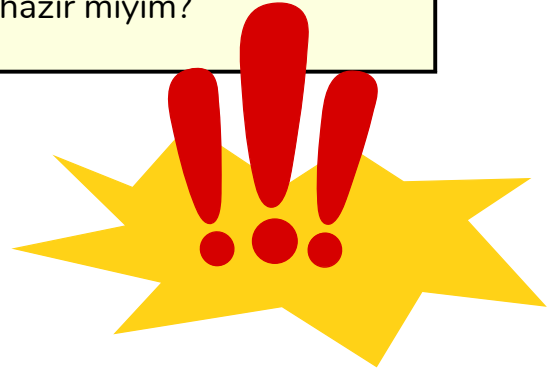
Unutmayın: Kültür statik değildir, gençlerin kimlikleri akışkan ve kesişimlidir (onlar sadece "göçmen" değil, aynı zamanda öğrenci, oyuncu, sanatçı, kardeş vb. de olabilirler).

1.4.4 Gençlik Çalışanları için Pratik Kontrol Listesi

Bir oturumu kolaylaştırmadan önce:

	Kültürel, dini veya cinsiyetle ilgili hususları gözden geçirdim mi?
	Materyaller kapsayıcı ve çok dilli mi?
	Bireysel düşünme, grup çalışması ve üretken ifade için zaman ayırdım mı?
	Çatışma çıkması durumunda bunu yapıcı bir şekilde ele almak için bir planım var mı?
	Kolaylaştırıcı olarak öğrenmeye hazır mıyım?

1.5 Gerçek Hayattan Örnekler

Bu bölümde, göçmen gençlerin entegrasyonuna yönelik farklı modelleri gösteren Belçika, Avusturya ve Türkiye'den gerçek dünya girişimleri sunulmaktadır. Bu örnekler, gençlik çalışanlarının kendi bağlamlarında üzerinde düşünmeleri ve potansiyel olarak uyarlamaları için somut uygulamalar sunmaktadır.

DASPA Göçmen Gençler için Hazırlık Eğitimi Belçika Belçika

Bağlam ve Yaklaşım:

Brüksel'in **DASPA** (Dispositif d'Accueil et de Scolarisation des Primo-Arrivants) programı, göçmen kökenli yeni gelen ortaokul öğrencilerine yoğun hazırlık eğitimi sunmaktadır. Bu hazırlık sınıfları genellikle altı ila on iki ay sürer ve yeni gelen gençlerin genel eğitim sistemine geçişlerini desteklemek için tasarlanmıştır.

Program üç ana alana güçlü bir vurgu yapmaktadır: yoğun Fransızca öğrenimi, duygusal ve sosyal destek ve normal okula kademeli geçiş. Programın amacı, öğrencileri akademik olarak hazırlamakla kalmayıp, yeni ortamlarına sosyal ve duygusal olarak uyum sağlamalarına da yardımcı olmaktır.

Sonuçlar ve Alınan Dersler:

DASPA'nın dikkat çeken güçlü yönlerinden biri, kültürel açıdan duyarlı pedagojisidir. Öğretmenler, öğrencilerin ana dillerini ve kültürel geçmişlerini öğrenme sürecine dahil etmek için aktif çaba sarf ederler, bu da aidiyet ve saygı duygusunun gelişmesine yardımcı olur. Sınıf içi eğitime ek olarak, program, öğrenciler arasında sosyal bağlar kurma ve güven oluşturma fırsatları sağlayan saha gezileri ve kültürlerarası atölye çalışmaları gibi ders dışı etkinlikleri de içerir.

Duygusal destek, programın ayrılmaz bir parçasıdır. Birçok öğrencinin travma veya önemli yaşam değişiklikleri yaşadığını kabul eden **DASPA**, psikososyal desteği günlük uygulamalarına dahil eder. Ancak program, bazı sürekli zorluklarla da karşı karşıyadır. Bunlar arasında öğretmenlerin öğrencilerin çeşitli ihtiyaçlarını karşılamak için yeterli hazırlık yapmalarını sağlamak, akademik seviyelerde yaşa uygun yerleştirme yönetimi ve öğrencilerin genel okullara geçişinden sonra desteğin sürekliliğini sağlamak yer alır.

Gençlik Çalışanları için Önemi:

Gençlik çalışanları için **DASPA**, bütünsel entegrasyon stratejileri hakkında değerli bilgiler sunmaktadır. Program, dil eğitiminin duygusal destek ve akran katılımıyla birleştirilmesinin göçmen gençler için sonuçları önemli ölçüde iyileştirdiğini göstermektedir. Ayrıca, öğretmenler ve gençlik çalışanları için sürekli yansıtma ve mesleki gelişim, müdahalenin genel kalitesini ve etkisini artırmaktadır. İlk kabulden genel eğitime kadar açıkça tanımlanmış bir yol, okul terk riskini azaltır ve uzun vadeli katılımı artırır.

YENİ UFUKLAR GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

Gençlik Çalışanları İçin Önemli Not:

Yeni gelen gençler için sadece akademik destek değil, aynı zamanda duygusal ve sosyal destek de sağlayan "yumuşak iniş" programları tasarlamak çok önemlidir. Böylesine kapsamlı bir yaklaşım, uzun vadeli başarı ve dayanıklılığın temelini oluşturur.

Tekrarlanabilirlik İpucu:

DASPA okul ortamında faaliyet gösterse de, temel yapısı yaygın eğitim bağlamlarına uyarlanabilir. Gençlik merkezleri ve STK'lar, yerel toplulukların ihtiyaçlarına göre uyarlanmış, dil öğrenimini sosyal entegrasyon faaliyetleriyle birleştiren modüler programlar uygulayabilir.

Viyana Gençlik Koleji (Jugendcollege) Avusturya

Bağlam ve Yaklaşım:

Jugendcollege, Viyana'da yaşayan 15 ila 21 yaş arası mülteci ve göçmen gençler için tasarlanmış ücretsiz bir eğitim ve oryantasyon programıdır. Bu girişim, Almanca öğrenimi, yurttaşlık oryantasyonu, kültürel eğitim ve kariyer rehberliğini bir araya getiren kapsamlı bir müfredat sunmaktadır. Programın temel amacı, genç göçmenlerin mesleki eğitim yollarına veya ileri eğitime entegre olmalarına yardımcı olmak ve aynı zamanda Avusturya'da günlük yaşamlarını sürdürmeleri için ihtiyaç duydukları araçları sağlamaktır.

Program, entegrasyona çok boyutlu bir yaklaşım benimsemektedir. Akademik ve dil becerilerini güçlendirmekle kalmayıp, kültürel farkındalığı ve aktif vatandaşlığı da teşvik etmektedir. Katılımcılar, Avusturya eğitim ve istihdam sistemleri hakkında yapılandırılmış rehberlik almanın yanı sıra, yeni ortamlarında başarılı olmak için gerekli olan kişisel ve mesleki becerileri geliştirmeleri konusunda da destek almaktadırlar.

Sonuçlar ve Ölçek:

Jugendcollege, 2016 yılında başlatıldığından bu yana 1.270'den fazla gence destek sağlamıştır. 160'tan fazla katılımcı, istihdam veya mesleki eğitime başarılı bir şekilde geçiş yapmıştır. Programın güçlü yönlerinden biri, katılımcıların ev sahibi toplumu keşfederken gerçek hayattaki becerilerini geliştirmelerine yardımcı olan geziler, etkileşimli atölyeler ve grup projeleri gibi sosyal etkinlikleri entegre etmesidir.

Önemli olarak, Jugendcollege Viyana'nın daha geniş belediye entegrasyon stratejisine entegre edilmiştir. Bu kurumsal destek, programın uzun vadeli sürdürülebilirliğini sağlar ve diğer hizmetler ve kamu kurumlarıyla koordinasyonu mümkün kılar.

Gençlik Çalışanları için Önemi:

Jugendcollege modeli, göçmen gençleri desteklemek isteyen gençlik çalışanları için önemli dersler sunmaktadır. Bütünsel yapısı (dil eğitimi, yurttaşlık eğitimi ve sosyal katılımı bir araya getiren) güven, motivasyon ve katılımı teşvik etmede oldukça etkili olduğunu kanıtlamıştır. Yerel yetkililer ve kamu hizmetleri ile kurulan ortaklıklar da programın erişimini, görünürlüğünü ve kaynaklara erişimini artırmaktadır.

Mentorluk ve kişisel gelişim koçluğu, gençlik çalışanlarının kendi bağlamlarında benimseyebilecekleri ek bileşenlerdir. Bu yaklaşımlar, gençlere isteklerine ve zorluklarına göre uyarlanmış bireysel destek sağlayarak, özgüven ve özerklik kazanmalarına yardımcı olur.

Gençlik Çalışanları için Önemli Notlar:

Dil eğitimi, uygulamalı yurttaşlık eğitimi ve güven oluşturma faaliyetlerinin bir arada sunulması, göçmen gençlerin yetişkinliğe geçiş sürecini büyük ölçüde kolaylaştırabilir. Kapsayıcı ve ilgi çekici bir şekilde uygulandığında, bu tür programlar gençlerin entegrasyon sürecini kendi ellerine almalarını sağlar.

Tekrarlanabilirlik İpucu:

Kaynakları sınırlı olan gençlik merkezleri veya STK'lar bile Jugendcollege modelinin temel unsurlarını uyarlayabilir. Yerel mentorlar, dil gönüllüleri ve belediye entegrasyon görevlilerini sürece dahil ederek, daha küçük ölçekli kuruluşlar programın temel bileşenlerini çoğaltabilir ve topluluk düzeyinde anlamlı bir etki yaratabilir

Suriye Gençleri için Kültürlerarası Toplumsal Konut ve Okul Desteği Türkiye

Bağlam ve Yaklaşım:

Türkiye şu anda geçici koruma altında bulunan 3,6 milyondan fazla Suriyeli dahil olmak üzere dünyadaki en büyük mülteci nüfusuna ev sahipliği yapmaktadır. Genç mültecilerin karmaşık ihtiyaçlarına yanıt olarak, birkaç yenilikçi entegrasyon yaklaşımı ortaya çıkmıştır. Bunlar arasında, yerel ve Suriyeli gençleri ortak konut düzenlemelerinde bir araya getiren kültürlerarası toplumsal yaşam modelleri bulunmaktadır. Bu yaşam alanları, ortak sorumluluklar ve rutinler aracılığıyla günlük kültürel alışverişi ve işbirliğini teşvik etmek için kasıtlı olarak tasarlanmıştır.

Aynı zamanda, Türkiye Milli Eğitim Bakanlığı, Suriyeli öğrencilerin devlet okul sistemine geçişini sağlayan kademeli bir entegrasyon politikası uygulamaktadır. Bu model, mülteci gençlere resmi eğitim imkanı sunarken, sınıf içinde sosyal katılımı desteklemeyi amaçlamaktadır.

Sonuçlar ve Gözlemler:

Toplumsal konut girişimleri, yaşanmış deneyimler yoluyla karşılıklı anlayışı ve kültürlerarası öğrenmeyi teşvik etmede etkili olduğunu kanıtlamıştır. Günlük yaşamı (yemek pişirme, ders çalışma, problem çözme) paylaşarak, yerel ve Suriyeli gençler kültürel sınırların ötesinde güven, empati ve iletişim becerileri geliştirir.

Ancak, eğitim entegrasyonu alanında zorluklar devam etmektedir. Birçok Suriyeli öğrenci, akademik ilerlemelerini engelleyen önemli dil engelleriyle karşı karşıyadır. Ayrıca, geçici koruma altındaki yasal statüleri belirsizlik yaratmakta ve bu da uzun vadeli eğitim planlamasını ve istikrarı bozabilmektedir. Sonuç olarak, toplum temelli psikososyal destek ve ek dil programları, resmi okul eğitimini tamamlayıcı nitelikte kritik öneme sahip hale gelmiştir. Yerel ve göçmen gençlerin sosyal, üretken veya eğitim faaliyetlerine katılımı, benzer faydalar sağlayabilir ve karşılıklı öğrenme ve desteği teşvik edebilir.

Gençlik Çalışanları için Önemi:

Bu örnek, ortak konutlar veya gençlerin yönettiği sosyal alanlar gibi gayri resmi öğrenme ortamlarının, kapsayıcılık için değerli platformlar olarak sahip olduğu gücü vurgulamaktadır. Bu ortamlar, genellikle resmi ortamların tek başına başaramayacağı şekillerde, organik ilişki kurma, kimlik keşfi ve kültürlerarası anlayışa olanak tanır.

Gençlik çalışanları, mülteci gençlerin yasal netlik ve eğitim haklarını savunmada da önemli bir rol oynamaktadır, çünkü bu tür çabalar okul devamlılığını, başarıyı ve sosyal entegrasyonu doğrudan etkilemektedir. Ayrıca, karma programlar (yerel ve göçmen gençleri toplum merkezlerinde veya ders dışı projelerde bir araya getiren) sosyal bölünmeleri azaltmaya ve aidiyet duygusunu geliştirmeye yardımcı olabilir.

Gençlik Çalışanları için Önemli Notlar:

Günlük, gayri resmi kültürlerarası etkileşim fırsatları yaratmak, genellikle yapılandırılmış müdahalelerden daha anlamlı sonuçlar verebilir. Güven, paylaşılan deneyimler yoluyla inşa edilir ve kapsayıcılık, bir program hedefi olmaktan ziyade yaşanmış bir gerçeklik haline gelir.

Tekrarlanabilirlik İpucu:

Toplumsal konutların mümkün olmadığı durumlarda bile, gençlik çalışanları “ev sahibi-akran” sistemleri veya arkadaşlık programları oluşturarak bu kavramı uygulayabilirler. Yerel ve göçmen gençleri sosyal, üretken veya eğitim faaliyetlerinde eşleştirmek, benzer faydalar sağlayabilir ve karşılıklı öğrenme ve desteği teşvik edebilir.

Tüm Bağlamlarda Önemli Noktalar

Belçika, Avusturya ve Türkiye'den alınan örneklerde, göçmen gençlerin etkili entegrasyonu için gerekli olan birkaç temel ilke ortaya çıkmaktadır.

İlk olarak, bütüncül bir yaklaşım hayati önem taşır. Dil edinimi, duygusal ve psikososyal destek ile kültürel katılım için pratik fırsatları başarılı bir şekilde bir araya getiren programlar genellikle daha etkili ve sürdürülebilir. Entegrasyon, yalnızca eğitime veya yasal katılımına dayandırılmaz; gençlerin ihtiyaçlarının ve kimliklerinin tüm yelpazesini ele almalıdır.

İkincisi, gayri resmi öğrenme alanları oluşturmanın önemi ne kadar vurgulanırsa vurgulansın azdır. Toplumsal konutlar, gençlerin öncülüğündeki spor etkinlikleri veya kültürlerarası geziler gibi ortamlar, güven oluşturma ve sosyal bağlar kurma konusunda eşsiz fırsatlar sunar. Bu deneyimler genellikle formal eğitim veya yapılandırılmış programlarda öğrenilenleri tamamlar ve pekiştirir.

Üçüncüsü, gençlik çalışanları, öğretmenler ve mentorlar için profesyonel destek ve eğitim, program kalitesinde çok önemli bir faktördür. Kültürlerarası yetkinlik, yansıtıcı uygulama ve sürekli denetim, profesyonellerin farklı genç nüfusların değişen ihtiyaçlarına daha iyi yanıt vermelerini ve zorlukları empati ve beceriyle ele almalarını sağlar.

Dördüncüsü, daha geniş belediye veya ulusal politika çerçeveleri içine yerleştirilmiş programlar genellikle daha fazla istikrar, kaynak ve erişime sahiptir. Entegrasyon girişimleri devlet destekli stratejilerle uyumlu olduğunda ve kurumsal destek aldığında, daha güçlü koordinasyon, uzun vadeli finansman ve ölçeklenebilirlikten yararlanır.

Son olarak, DASPA ve Jugendcollege gibi başarılı modellerin ölçeklendirilmesi ve uyarlanması, iyi tasarlanmış programların yerel dil, yasal ve kültürel ortama uyarlanmaları koşuluyla başka bağlamlarda da tekrarlanabileceğini göstermektedir. Bu uyarlanabilirlik, farklı ülkelerdeki gençlik çalışanlarının ve kurumlarının, kanıtlanmış uygulamalardan ilham alırken, bunları kendi toplumlarının özel ihtiyaçlarına göre uyarlayabilmelerini sağlar.

YENİ UFUKLAR GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

Kaynakça

- Avrupa Komisyonu. (tarih belirtilmemiş). Jugendcollege'da genç göçmenlere destek. Avrupa Sosyal Fonu Plus. <https://european-social-fund-plus.ec.europa.eu> (Erişim Tarihi: 20.07.2025)
- Metropolis. (tarih belirtilmemiş). Jugendcollege: Viyana'daki genç göçmenler için eğitim ve öğretim.
Metropolis – UCLG. <https://use.metropolis.org> (Erişim Tarihi: 20.07.2025)
- Uluslararası Göç Politikası Geliştirme Merkezi (ICMPD). (2017). Akdeniz Şehirlerarası Göç Projesi – Viyana vaka çalışması. <https://www.icmpd.org> (Erişim Tarihi: 20.07.2025)
- Avrupa Komisyonu. (2023). DASPA: Belçika'nın yeni gelen öğrenciler için eğitim programı
- Avrupa Komisyonu – Göçmen Entegrasyonu.
<https://migrant-integration.ec.europa.eu> (Erişim Tarihi: 20.07.2025)
- Desmée, L. ve Cebotari, V. (2023). Belçika'da göçmen çocukların okullara entegrasyonu. Çocuklar ve Toplum. <https://doi.org/fi0.fifififi/chso.fi2764> (Erişim Tarihi: 20.07.2025)
- Allport, G. W. (1954). Önyargının doğası. Addison-Wesley.
- Bennett, M. J. (1993). Etnorelativizme doğru: Kültürlerarası duyarlılığın gelişim modeli. R. M. Paige (Ed.), Kültürlerarası deneyim için eğitim (s. 21–71). Intercultural Press.
- Avrupa Birliği Konseyi. (26 Haziran 2024). Avrupa Göç Forumu 2025: İlgi çağrısı açılmıştır. AB Göç Forumu. <https://ec.europa.eu/migration> (Erişim Tarihi: 20.07.2025)
- Avrupa Komisyonu. (2021). AB Entegrasyon ve Kapsayıcılık Eylem Planı (2021–2027). Avrupa Birliği Yayınları Ofisi.
- Avrupa Komisyonu. (2021–2027). İltica, Göç ve Entegrasyon Fonu (AMIF).
- Avrupa Komisyonu. (2020). AB Gençlik Stratejisi (2020–2027).
- Avrupa Konseyi. (2008). Kültürlerarası Diyalog Beyaz Kitabı. Avrupa Konseyi Yayınları.
- Avrupa Komisyonu. (2021–2027). Erasmus+ Program Kılavuzu. Eğitim, Gençlik, Spor ve Kültür Genel Müdürlüğü.

Bölüm I

Kültürlerarası Etkileşim ve Sosyal Entegrasyona Giriş TEST

1.Kültürlerarası diyalogun (ICD) temel amacı nedir?

- A) Herkesin birbiriyle aynı fikirde olmasını sağlamak
- B) Kültürel farklılıklar arasında daha derin bir anlayış ve işbirliğini teşvik etmek
- C) Bir kültürü başka bir kültürle değiştirmek
- D) Hassas konular hakkında konuşmaktan kaçınmak

2.Bu üniteye göre, çokkültürlü ve kültürlerarası yaklaşımlar arasındaki temel fark nedir?

- A) Çokkültürlülük ortak hedeflere odaklanırken, kültürlerarasılık bir arada yaşama odaklanır
- B) Çokkültürlülük kültürel sinerjiyi teşvik eder, kültürlerarasılık kültürleri ayrı tutar
- C) Çokkültürlülük bir arada yaşamayı, kültürlerarasılık ise etkileşimi ve karşılıklı öğrenmeyi içerir
- D) Aralarında hiçbir fark yoktur

3.Aşağıdakilerden hangisi göçmen gençlerin karşılaştığı engeller arasında yer almamaktadır?

- A) Yasal engeller
- B) Dil ve eğitim engelleri
- C) Psikolojik engeller
- D) Finansal yatırım engelleri

4.Gordon Allport'un Temas Hipotezine göre, önyargıyı azaltmak için hangi koşul gereklidir?

- A) Gruplar arası rekabet
- B) Katılımcılar arasında eşit statü
- C) Sıkı kurallara bağlı sınırlı etkileşim
- D) Kültürel grupların izolasyonu

5.Gençlik çalışanlarının kapsayıcı alanlar yaratmak için kullanabilecekleri pratik bir strateji nedir?

- A) Saygılı iletişimi sağlamak için katılımcılarla grup anlaşmaları geliştirmek
- B) Sadece dil öğrenimi ve akademik becerilere odaklanmak
- C) Ana referans noktası olarak tek bir baskın kültürü kullanmak
- D) Görsel materyallerden veya çok dilli destekten kaçınmak

Cevap Anahtarı

- 1) B   2) C   3) D   4) B   5) A

BÖLÜM II KÜLTÜRLERARASI ORTAMLARDA YENİLİKÇİ İFADE METODOLOJİLERİ

2.1 Neden Üretken İfade?

Üretken ifade, kültürlerarası entegrasyon için güçlü bir araçtır.

Üretken süreç rahatlamayı teşvik eder, psikolojik iyilik halini artırır ve entegrasyonu destekler, bu nedenle genellikle terapi araçları olarak da kullanılır.

Sanat ve üretken ifadenin kullanımı öğrenmeyi teşvik edebilir, beynin farklı alanlarını uyarabilir ve empatiyi artırabilir.

Sonuç olarak, üretkenlik, göçmen kökenli gençlerin uyum sürecini desteklemek ve daha sorunsuz bir entegrasyon süreci sağlamak için değerli bir araç olarak hizmet edebilir.

Toplumu güçlendirmek ve refahı artırmak için dönüştürücü bir güç olarak işbirliğine dayalı sanat

Sanat ve üretken ifade, karşılaşmalar için tarafsız bir alan sağlar ve bölücü olabilecek geçmiş deneyimlere odaklanmak yerine işbirliğini teşvik eder. Gençler birlikte çalışarak güven inşa edebilir, dil engellerini aşan iletişim biçimleri aracılığıyla iletişim kurabilir ve birbirleriyle bağlantı kurmanın yeni yollarını geliştirebilirler.

Nörobilim ve sanat yoluyla öğrenme

Nörobilim ve öğrenme çalışmaları, beynin farklı bölgelerinin uyarılması ile sanat arasında güçlü bağlantılar olduğunu göstermiştir.

Hem resmi hem de gayri resmi öğrenme, beynin yapısını yeniden şekillendirir ve araştırmalar, sanat yoluyla öğrenmenin ve üretken araçların kullanımının beyin plastisitesini güçlendirdiğini ve öğrenme potansiyelini artırdığını göstermiştir.

Sanat, öğrenmenin sinirsel mekanizmaları üzerinde oldukça önemli bir etkiye sahiptir. Bir yandan üretken fikirler beyni uyarırken, diğer yandan üretken faaliyetlerin yarattığı rahatlama hali öğrenmeyi destekler ve beyni olumlu yönde etkiler, böylece bir döngü oluşturur. Daha az araştırılmış ancak aynı derecede önemli olan bir diğer konu, duygusal süreçlerin sinir sistemi üzerindeki etkisi ve olumlu duygusal durumların üretkenliği nasıl şekillendirdiği, üretkenlik ve duygular arasında doğrudan bir ilişki kurduğudur.

Ayna nöronları da taklit yoluyla bilgi edinmeyi kolaylaştırdıkları için öğrenmede önemli bir rol oynarlar. Sonuç olarak, sanatsal, müzikal, görsel ve hareket temelli grup etkinlikleri öğrenmeyi büyük ölçüde geliştirir.

Son olarak, sanat, üretken süreç boyunca belirsizlik ve muğlaklığa karşı hoşgörüyü teşvik eder. Bu özellik, azınlıkların ve genç göçmenlerin dahil edilmesi için özellikle değerlidir: sanatsal süreçler katı kalıplara dayanmadığından, beyinler daha esnek hale gelir ve çeşitliliğe daha açık olur.

Duygusal ve sosyal entegrasyon için üretken yöntemler

Üretken yöntemlerin kullanımı, sosyal entegrasyonu ve duygusal ifadeyi teşvik eder. Sözsüz dillerle oynamak, gençlerin yeni kişilerarası beceriler geliştirmelerine ve dayanışma ilişkileri kurmalarına yardımcı olur.

Hangi tür üretken yöntemler kullanılabilir?

- Öğrenme, deneme ve dünya kurma araçları olarak görüntüler.
- Gözleri kapalıyken duyguların buluşması olarak müzik.
- Resim, ortak bir gelecek hayal etmek ve yazmak için boş bir tuval olarak.

Tüm bu araçlar, gençlere yeni ortak hayaller yaratma ve duygulara hitap eden tarafsız bir zeminde birbirlerini anlama fırsatı sunar. Hayal gücünü harekete geçirir ve geleneksel kalıpların ötesinde düşünmeyi teşvik eder.

Tüm bu nedenlerden dolayı, üretken yöntemler kapsayıcılığı teşvik etmek için önemli bir uygulama niteliğindedir. Dil engelleri, niyetleri sanat yoluyla ifade etme becerisiyle aşılabılır; bu durumda anlayış, salt entelektüel süreçlerden ziyade görsel, işitsel veya maddi süreçler yoluyla gerçekleşir.

Kolektif kültürel deneyimler ve katılımcı sanat, sosyal bağlılık ve birlikte olma duygusunun oluşmasına yardımcı olur.

2.2 Metodolojiler

Entegrasyonu desteklemek için kullanılabilecek çeşitli metodolojiler vardır.

Dijital hikaye anlatımı

Dijital hikaye anlatımı, anlatım yoluyla öğrenmenin bir yoludur. Günümüz gençlerinin deneyimlediği dünya ağırlıklı olarak dijitaldir ve dolayısıyla hikaye anlatımı da dijital hale gelmiştir. Ana amacı, düşüncenin görsel çevirisinin yeni biçimlerini yaratmak için sanatsal anlatım ifadesini dijital medya ile entegre etmektir.

Bu metodoloji, hikayeleri anlatmak için hayal gücünün ve üretken çözümlerin kullanımını güçlendirir. Anlatıların yaratılması ve yeni hikaye anlatma yöntemlerinin tasarlanmasıyla gençler, kolektif düşünme anları yaşayabilir, başkalarına hizmet etmek için kişisel köken hikayelerini paylaşabilir ve yararlanabilecekleri kolektif bir deneyim havuzu oluşturabilirler.

Dijital hikaye anlatımı, gençlerin kimliklerini, anlatılmamış hikayelerini ve hayallerini paylaşmak için videolar, podcast'ler ve diğer dijital içerikler oluşturmalarını sağlar. Böylelikle, olumlu bir öz temsilin yanı sıra dijital okuryazarlığı da geliştirir.

YENİ UFUKLAR GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

Araçlar

- Kayıt için akıllı telefonlar veya kameralar
- Podcast için ses kaydediciler veya mobil uygulamalar
- Temel düzenleme yazılımı (ör. iMovie, Audacity, Canva, CapCut)
- Paylaşım için internet platformları (YouTube, Instagram, podcast'ler, bloglar)
- Üretken materyaller: storyboardlar, senaryolar, planlama için çizim kağıtları

Gençler için Sonuçlar

- **Gelişmiş dijital okuryazarlık:** içerik kaydetme, düzenleme ve yayınlama konusunda pratik beceriler.
- **Anlatım ve iletişim becerileri:** anlamlı hikayeler oluşturma ve paylaşma becerisi.
- **Güçlendirme ve kendini ifade etme:** olumlu bir şekilde kendini temsil etme ve kimliğini onaylama.
- **Kolektif düşünme ve işbirliği:** hikayeleri birlikte yaratmak, takım çalışmasını ve dayanışmayı teşvik eder.
- **Kültürlerarası diyalog:** hikayeler, kültürler ve deneyimler arasında köprü görevi görür.
- **Güven oluşturma:** Kişisel anlatıları sunmak özgüven ve görünürlüğü artırır.

Ezilenlerin Tiyatrosu

Ezilenlerin Tiyatrosu, totalitarizme direnmek için, eserlerinin merkezine ezilmeyi yerleştiren güçlü bir siyasi boyutla yaratıldı.

Kim?

Bu tiyatro, baskıya karşı mücadele etmek için geleneksel tiyatro rollerinin altüst edilmesini ve engellerin yıkılmasını öneren Augusto Boal tarafından geliştirildi.

Yöntem

Bu yaklaşım, katılımcıların yeni çözümler ve direnç stratejileri denedikleri, katılımcı demokrasi biçimini uyguladıkları etkileşimli bir tiyatro biçimi sunar.

Faydaları

1. Marjinalleştirilmiş bakış açılarına ses vermek
2. Güç ilişkileri ve baskı dinamikleri konusunda farkındalık yaratmak
3. Marjinalleştirilmiş grubun ihtiyaçlarını belirlemek
4. Kırılganlık noktalarını ele alarak katılımcıları güçlendirmek

Gençlik Çalışanlarının Rolü

Gençlik çalışanları, genellikle bir tür baskı yaşamış bireyleri veya grupları, mücadelelerini analiz etmelerine, sorunlaştırmalarına ve üretken çözümler bulmalarına yardımcı olan faaliyetler yoluyla yönlendirir.

Amaçları şunlardır:

- Tüm katılımcıların erişebileceği açık ve katılımcı bir alan yaratmak.
- Katılımcıların beden dili ve tiyatro yoluyla acılarını sözlü olarak ifade etmelerine ve dışa vurmalarına destek olmak.
- Kolektif üretkenlik yoluyla dönüşümü ve güçlenmeyi kolaylaştırmak.

İşbirliğine dayalı duvar resimleri ve katılımcı sanatlar

İşbirliğine dayalı duvar resimleri, katılımcılara izlerini bırakma ve bir yere ait olma hissi yaşama fırsatı sunar.

Ortak çalışma yoluyla katılımcılar, kültürel çeşitliliği vurgulayan ve bağları güçlendiren tek bir sanat eserinde temsil edildiklerini hissettiren, birliği vurgulayan ve güçlendiren ortak bir projeye katılabilirler.

Herkesin erişebileceği sanatın keyfi, farklılıkların engellerini ortadan kaldırırken, topluluk duygusunu da güçlendirir.

Ortak bir sanat projesinde çalışmak, ilişkileri güçlendirmeyi ve bir topluluğun sakinlerini ortak bir hedefi benimsemek üzere bir araya getirmenin hayati bir yolunu sunar.

PhotoVoice ve görsel anlatılar

Photovoice, fotoğrafçılık yoluyla bakış açılarını paylaşmaya yönelik katılımcı bir yöntemdir.

Hikaye anlatımı kavramını temel alır, ancak bunu görsel bir şekilde yapar.

Marjinal gruptan gelen gençlere, kahraman olma ve kendi bakış açılarını dışa vurma fırsatı sunar.

Kim?

1990'larda Caroline Wang ve Mary Ann Burris tarafından geliştirilen Photovoice, ezilenlerin pedagojisi çerçevesine dayanmaktadır.

Gençlik çalışını ne yapmalıdır?

- Katılımcılara bir kamera verin ve kendi dünyalarını çekmelerini sağlayın, ardından hikayelerini tartışmak ve paylaşmak için bir alan yaratın.
- Nasıl? Küçük gruplar halinde, her katılımcı fotoğrafını paylaşır ve neden önemli olduğunu açıklar.
- Kolaylaştırıcılar diyalogu teşvik eder: Bu bize ne anlatıyor? Hikayenizle nasıl bir bağlantısı var?
- Çalışmaları sergilemek için bir final sergisi veya dijital galeri düzenleyin.

Genç göçmenlerle Photovoice'u kullanmak neden bu kadar önemli?

- Dil engellerinin ötesinde duyguları ve vizyonları ifade etme fırsatı sunar.
- Gençler kendilerini özgürce ifade edebilirler.
- Sergiler sayesinde, başrol oyuncularına haline gelebilir ve yerel topluluklarla yatay bir şekilde iletişim kurabilirler.
- Travmayı sanata dönüştürerek ortak bir gelecek vizyonu yaratmayı sağlayan bir yöntemdir.

2.3 Kapsayıcı Sanatsal Etkinlikler Tasarlamak

Tasarım aşaması, sürecin en kritik adımlarından biridir. Gençlik çalışanlarının bu aşamada bir dizi önemli eylemi hayata geçirmeleri beklenmektedir:

1. Güven inşa etmek ve güvenli bir ortam oluşturmak: Katılımcıların kendilerini rahat hissedebilmeleri büyük önem taşır. Bunun için “buz kırıcı etkinlikler” ve “birbirini tanıma” aktiviteleri kullanılmalıdır.

2. Kuşaklararası ve kültürlerarası unsurlar da dahil olmak üzere grup dinamiklerine dikkat etmek: Farklılıkları her zaman bir değer olarak görmek ve bunları sürece yansıtmak gerekir.

3. Travma duyarlı bir yaklaşım benimsemek: Gençlerin karşılaşabileceği hassasiyetleri göz önünde bulundurmak, onlara destek sağlamak ve kırılganlıklarını kabul etmek bu aşamanın temel unsurlarındandır.

Grup oluşturma ve güven oluşturma

Gençlik çalışanlarının ilk görevi, heterojen ve dengeli gruplar oluşturmaktır. Grup içinde rahat hissetmek, kendini özgürce ifade edebilmenin ve duygularını dışa vurabilenin temelidir.

Bu nedenle, kolaylaştırıcı grupları oluştururken adaleti sağlamak için çok dikkatli olmalı, yaş, kültür ve din açısından karışık gruplar oluşturmalı ve güvenli bir ortam yaratmaya çalışmalıdır.

Güvenli Bir Ortam Oluşturmak:

Katılımcılar arasında güven oluşturmak önemlidir; bu nedenle, faaliyetlere şu şekilde başlamak gerekir:

- Buz kırıcılar
- Üretken görevler
- Birlikte çözülecek problem çözme zorlukları
- Daire paylaşımı
- İşbirliğine dayalı oyunlar

Kuşaklar arası ve kültürler arası dinamikler

Kültürün nesiller arası ilişkileri şekillendirmedeki rolü, dikkatli bir şekilde düşünülmesi gereken temel bir boyuttur. Tarihteki etkisini, güncel dinamiklerini ve gelecekteki olasılıklarını inceleyerek, kültürel çeşitliliğin nesiller arasındaki bağları nasıl etkilediğini, zenginleştirdiğini ve güçlendirdiğini daha iyi anlayabiliriz.

Nesiller Arası İlişkileri Güçlendirme Stratejileri

- Nesiller arasında açık ve samimi bir diyalog kurulmasını teşvik edin.
- Karşılıklı saygı ortamında bilgi ve yaşam deneyimlerinin paylaşımını teşvik edin.
- Nesiller arası bağları güçlendirmek için aile ve kültürel gelenekleri koruyun ve kutlayın.

Travmaya duyarlı kolaylaştırma ipuçları

1. İnsan Odaklı Yaklaşım
2. Açık ve tutarlı iletişim
3. Katılımcıları güçlendirmek
4. Travmayı önemsemek ve ifade etmesine izin vermek

Gençlik çalışanı, insan ilişkilerini ve insan onurunu öncelikli tutmalıdır.

Kolaylaştırıcılar olarak, bu rolün travmayı iyileştirmek veya terapi sağlamak olmadığını unutmamak önemlidir. Aksine, sorumluluk, katılımcıların kendilerini güvende ve desteklenmiş hissettikleri öğrenme ortamları yaratmaktır. Sinir sistemi rahatlayabildiğinde, bireyler daha fazla katılımda bulunabilir, bağlantı kurabilir ve kendi doğal büyüme ve iyileşme kapasitelerini harekete geçirebilirler.

Travmanın sosyal ve kültürel bağlamlara göre farklı şekillerde ortaya çıktığı göz önüne alındığında, kültürel geçmişin, kimliğin ve yaşanmış deneyimlerin bireylerin travmaya nasıl tepki verdiklerini şekillendirdiğini kabul etmek çok önemlidir. Kolaylaştırıcılar, çeşitli bakış açılarını, değerleri ve inançları saygı duyan ortamlar yaratarak, yöntemlerini ve materyallerini ilgili ve erişilebilir kalacak şekilde uyarlayarak, kapsayıcı ve kültürel açıdan duyarlı alanlar oluşturabilirler. Bu, kişisel önyargıları tanımak ve bunlara karşı çıkmak için sürekli öz yansıma ve eğitim gerektirir. Ayrıca, kültürel nüansları daha iyi anlamak ve bunları program tasarımı ve uygulamasına dahil etmek için topluluk üyeleri ve kuruluşlarla anlamlı ilişkiler kurmak da gereklidir.

2.4 Başarı Öyküleri

Yıllar boyunca, üretken ifade girişimleri, kapsayıcılığı teşvik etme potansiyellerini vurgulayan sayısız başarı öyküsü ortaya çıkarmıştır. Tiyatro gösterileri, ortak duvar resimleri, artan özgüven ve katılımcıların yeni beceriler geliştirmelerine yardımcı olan anlar yaşamak ve paylaşmak. Bu anların ardından daha güçlü bir topluluk duygusu bildirdiler. Bu deneyimler, sanatsal müdahalelerin bireysel gelişimin ötesine geçerek diyalog, anlayış ve sosyal değişim için kolektif alanlar yaratabileceğini göstermektedir. Yararlı kategoriler için kapsayıcılık aracı olarak üretken ifadenin kullanımının artması, bu deneyimlerin güçlendirilmesinin önemini vurgulamaktadır.

YENİ UFUKLAR GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

Geçmişteki sanatsal müdahalelerden alınan referanslar

Katılımcıların sesleri, üretken uygulamaların etkisinin güçlü bir kanıtıdır. Tanıklıklar genellikle sanatsal ifadeye katılmanın dil, kültür veya nesil farklılıkları gibi engelleri aşmalarına nasıl yardımcı olduğunu anlatır. Birçoğu, dinlendiklerini ve temsil edildiklerini hissetmenin değerini vurgular ve güvenli ve katılımcı ortamın, kişisel hikayelerini paylaşmalarına ve daha önce imkansız olduğunu düşündükleri bağlantılar kurmalarına olanak tanıdığını belirtir.

Atölyeler, katılımcılar için harika ve keyifli bir deneyimdir. Düşünce ve duyguları paylaşmak, gerçek sohbetler yapmak, kendilerini ve birbirlerini daha iyi tanımak için eğlenceli, üretken ve sanatla dolu bir yol sunar.

Tüm katılımcılar, kolaylaştırıcılar ve gençler, bu deneyimleri, travma deneyimleri bağlamında sıklıkla bastırılan duygusal ifadenin sanatla nasıl ortaya çıkarılabileceğini hatırlatan bir deneyim olarak tanımladılar.

Kendilerinin farklı yönlerini yansıtan sanat eserleri yaratmaktan gerçekten keyif alıyorlar. Renkler, fotoğraflar ve düşüncelerini paylaşmak, gençlerin kelimelerle ifade edemedikleri duyguları ve fikirleri ifade etmelerini sağladı.

Öncesi ve sonrası anlık görüntüler

Bu anlardan önceki ve sonraki durumların karşılaştırılması, katılımcıların zihninde önemli dönüşümler olduğunu ortaya koydu. Etkinliklerden önce, katılımcılar genellikle kendilerini yalnız hissettiklerini veya aidiyet duygusundan yoksun olduklarını belirttiler; bu durum, onların savunmasız ve zorlu geçmişlerinden de kaynaklanıyordu. Etkinliklerden sonra ise, daha fazla özgüven, açıklık ve akranlarıyla daha güçlü bir bağ kurduklarını ifade ettiler. Üretken ifade etkinliklerini günlük rutinlerine entegre etmek, günlük yaşamda zihinsel sağlık ve zindeliği büyük ölçüde etkileyerek daha iyi ilişkiler kurmaya yardımcı olabilir.

Bu örnekler, sanatsal yöntemlerin sadece bireysel güçlenmeyi teşvik etmekle kalmayıp, aynı zamanda kapsayıcı ve dirençli topluluklara da katkıda bulunduğunu vurgulamaktadır.

YENİ UFUKLAR GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

Kaynakça

- Hrysikou, E. G., Kelly, A. E. ve Viskontas, I. V. (2023). Üretkenlik ve duyguların sinirbilimi. Z. Ivcevic, J. C. Kaufman ve J. D. Hoffmann (Ed.), The Cambridge Handbook of Creativity and Emotions (s. 109–129). Cambridge University Press.
<https://doi.org/10.1017/9781009031240.009> (Erişim Tarihi: 20.07.2025)
- Byron, K., Khazanchi, S., & Nazarian, D. (2010). Stres faktörleri ve üretkenlik arasındaki ilişki: Rakip teorik modelleri inceleyen bir meta-analiz. Uygulamalı Psikoloji Dergisi, 95(1), 201–212. <https://doi.org/10.1037/a0017868> (Erişim Tarihi: 20.07.2025)
- Boal, A. (2002). L'arc en ciel du désir: Du théâtre expérimental à la thérapie. La Découverte.
- Wang, C., & Burris, M. A. (1997). Photovoice: Katılımcı ihtiyaç değerlendirmesi için kavram, metodoloji ve kullanım. Sağlık Eğitimi ve Davranışı, 24(3), 369–387.
- Freire, P. (2017). Ezilenlerin pedagojisi. Penguin Classics.

Bölüm II

Kültürlerarası Ortamlarda Yenilikçi İfade Metodolojileri TEST

1. Üretken ifade, göçmen kökenli gençler için neden değerli bir araç olarak kabul edilir?

- A) Geleneksel eğitim yöntemlerinin yerini alır
- B) Entegrasyonu destekler, refahı artırır ve empatiyi teşvik eder
- C) Yeni dilleri hızlı bir şekilde öğrenmelerine yardımcı olur
- D) Duygusal bağlanmayı önler

2. Nörobilime göre, sanat öğrenmeyi nasıl etkiler?

- A) Beyin plastisitesini azaltır
- B) Sinirsel mekanizmalar üzerinde önemli bir etkisi yoktur
- C) Beyin plastisitesini güçlendirir ve üretkenlik ile duygular arasında bir döngü oluşturur
- D) Sadece gevşemeyi destekler, öğrenmeyi desteklemez

3. Ezilenlerin Tiyatrosu'nun ana hedefi nedir?

- A) Geleneksel oyunlarla izleyicileri eğlendirmek
- B) Katılımcı demokrasiyi teşvik etmek ve baskıya karşı çözümler aramak
- C) Profesyonel oyuncular yetiştirmek
- D) Sosyal konularda tartışmalardan kaçınmak için

4. Photovoice metodolojisinin temel amacı nedir?

- A) Gençler arasında sanatsal yarışmaları teşvik etmek
- B) Hikaye anlatımını dijital medya ile değiştirmek
- C) Genç göçmenlere terapi seansları sağlamak
- D) Fotoğrafçılık yoluyla bakış açılarını ve deneyimleri paylaşmak

5. Kapsayıcı faaliyetlerde nesiller arası ilişkiler neden önemlidir?

- A) Farklı yaş grupları arasında açık diyalog ve bilgi alışverişini teşvik ederler
- B) Kültürel çeşitlilik ihtiyacını azaltırlar
- C) Geleneklerin rolünü ortadan kaldırırlar
- D) Sadece bireysel öğrenmeye odaklanırlar

Cevap Anahtarı

- 1) B   2) C   3) B   4) D   5) A

BÖLÜM III KÜLTÜRLERARASI ETKİLEŞİMİ KOLAYLAŞTIRAN DİJİTAL ARAÇLAR

3.1 Gençlik Çalışmalarında Dijital Ortam

Gençlik çalışması alanı dijital teknolojilerin yaygınlaşması ile birlikte köklü biçimde yeniden şekillenmiştir. Çevrimiçi ortam artık çevresel / yan bir boyut değil; gençlerin yaşadığı, öğrendiği, iletişim kurduğu ve kimlik inşa ettiği merkezi bir alandır. Bu durum gençlik çalışanları için hem fırsatlar hem de zorluklar doğurmaktadır. Bir taraftan dijital platformlar katılımı, sınır ötesi etkileşimi ve öğrenme kaynaklarına erişimi kolaylaştırmaktadır. Diğer taraftan dijital eşitsizlikler, gözetim kapitalizmi ve çevrim içi zararlar yeni kırılganlık alanları oluşturmaktadır. Bu teknoloji ikiliğini yönetebilmek ise eleştirel farkındalık, pratik dijital beceri seti ve güçlü bir etik çerçeve gerektirir.

Gençlik çalışmasında dijital dönüşüm, toplumdaki daha geniş dönüşümler ile doğrudan bağlantılıdır. Livingstone'a (2014) göre genç insanların yaşamları giderek dijital teknolojiler aracılığıyla aracılanmakta ve bu durum sosyal ilişkileri, politik katılımı ve öğrenme fırsatlarını etkilemektedir. Kültürlerarası diyalogu güçlendirmeyi hedefleyen gençlik çalışanları için bu dijital aracılanma; perspektiflerin paylaşılmasına, bilgiyi birlikte üretmeye ve baskın anlatıların sorgulanmasına yönelik yeni kanallar oluşturmaktadır. Ancak dijital katılım kendiliğinden kapsayıcı değildir. Yapısal eşitsizlikler çoğu zaman dijital ortamlarda yeniden üretilmekte ve Selwyn'in (2010) "dijital alt sınıf" olarak tanımladığı duruma yol açmaktadır.

Dijital kapsayıcılık: Erişim ve engeller

Dijital kapsayıcılık, tüm bireylerin ve toplulukların, özellikle de en dezavantajlı olanların bilgi ve iletişim teknolojilerine (BİT) erişebilme ve bunları etkili bir şekilde kullanabilme yeteneğini ifade eder. Gençlik çalışmalarında bu, gençlerin sadece cihazlara ve internet erişimine sahip olmalarını değil, bunları anlamlı bir şekilde kullanmak için gerekli becerilere, özgüvene ve desteğe de sahip olmalarını sağlamak anlamına gelir. Bağlantıların giderek artmasına rağmen, dijital uçurum Avrupa'da önemli bir sorun olmaya devam etmektedir. Avrupa Komisyonu (2020), bilgisayar ve internet bağlantısına erişimin olmaması olarak tanımlanan dijital yoksunluğun, AB genelinde 5-16 yaş arası çocukların yaklaşık %5,4'ünü etkilediğini ve bu oranın göçmenler ve kırsal kesimde yaşayan gençler arasında daha yüksek olduğunu bildirmektedir.

Bu eşitsizlikler sadece teknik nitelikte değildir; daha geniş kapsamlı sosyal eşitsizlik modellerini yansıtmaktadır. Düşük gelirli ailelerden gelen gençler, mülteci ve göçmen toplulukları ile uzak veya marjinal bölgelerde yaşayan gençler, dijital katılımlarını sınırlayan bir dizi dezavantajla karşı karşıya kalmaktadır. Bu nedenle, gençlik çalışanları bu engelleri azaltmak için kapsayıcı stratejiler benimsemelidir. Bunlar arasında yerel yönetimler veya STK'larla ortaklıklar kurarak cihaz dağıtımı, toplum merkezlerinde güvenli dijital merkezler oluşturma veya dijital beceriler konusunda ekranlar arası eğitim oturumları düzenleme sayılabilir. Ayrıca, çok dilli içerik, görsel arayüzler ve düşük bant genişliği alternatifleri sunmak gibi kapsayıcı tasarım ilkelerini kullanmak, dijital araçları farklı gruplar için daha erişilebilir hale getirebilir.

Dijital katılımın bir diğer önemli yönü, dijital okuryazarlık eksikliklerinin giderilmesidir. Çevrimiçi platformlarda gezinme, bilgileri değerlendirme ve kendini dijital olarak ifade etme becerisi, gençler arasında eşit olmayan bir şekilde dağılmıştır. OECD'nin Uluslararası Öğrenci Değerlendirme Programı'na (PISA) göre, farklı sosyoekonomik geçmişlere sahip öğrenciler arasında dijital okuryazarlık konusunda önemli eksiklikler devam etmektedir (OECD, 2021). Gençlik çalışanları, üretken, güçlendirici ve kültürel açıdan duyarlı öğrenme etkinlikleri yoluyla bu becerilerin geliştirilmesinde önemli bir rol oynamaktadır. Örneğin, kültürlerarası dijital hikaye anlatımı projeleri, gençlerin dijital yetkinliklerini geliştirmelerine yardımcı olmakla kalmaz, aynı zamanda kimliklerini pekiştirmelerine ve kendi şartlarına göre hikayelerini paylaşmalarına da yardımcı olabilir.

Çevrimiçi güvenli alanlar: Veri etiği ve gizlilik

Anlamli kültürlerarası diyalogu teşvik etmek için güvenli dijital alanlar yaratmak çok önemlidir. Dijital gençlik çalışmaları, veri etiği, gizlilik ve dijital haklar ilkeleriyle desteklenmelidir. Etkileşimlerin giderek daha fazla çevrimiçi ortama kaymasıyla birlikte, gözetim, veri ihlalleri ve hedefli manipülasyona maruz kalma riskleri de artmaktadır. Gençler, gelişim aşamaları, sosyal medya kullanımı ve veri toplamanın sonuçları konusunda farkındalık eksikliği nedeniyle özellikle savunmasızdır.

Gençlik çalışanları, kullandıkları platformların Genel Veri Koruma Yönetmeliği'ne (GDPR) uygun olmasını ve etik standartlara uymasını sağlamalıdır. Bu, kişisel verileri toplamadan veya paylaşmadan önce bilgilendirilmiş onam alınmasını, şeffaf gizlilik politikalarına sahip güvenli platformların kullanılmasını ve gençlerin dijital hakları konusunda eğitilmesini içerir. Çevrimiçi güvenlikle ilgili tartışmalar, korku temelli mesajlara indirgenmemeli, gençlerin neyi, kiminle ve hangi amaçla paylaştıkları konusunda bilinçli seçimler yapmalarını sağlamalıdır (boyd, 2014).

Dijital alanların duygusal ve psikolojik güvenliği de aynı derecede önemlidir. Kültürlerarası diyalog güven, açıklık ve hassasiyet gerektirir. Çevrimiçi ortamlar bu koşulları hem destekleyebilir hem de zayıflatabilir. Gençlik çalışanları, katılımcılarla birlikte saygılı etkileşim, çatışma yönetimi ve ayrımcılık veya tacizle mücadele stratejileri için normları belirleyen topluluk anlaşmaları geliştirmelidir. Nefret söylemi, trolleme veya dışlayıcı davranışları önlemek için moderasyon araçları proaktif olarak kullanılmalıdır. Padlet ve Miro gibi araçlar, kolaylaştırıcıların görünürlük ve yorum izinlerini kontrol etmelerine olanak tanır ve bu, grup dinamiklerini yönetmede önemli olabilir.

Bir başka etik zorluk ise birçok dijital platformun algoritmik yapısında yatmaktadır. Öneri sistemleri genellikle mevcut tercihleri ve önyargıları pekiştirerek, sözde "filtre balonları" veya "yankı odaları" yaratır. Bu, farklı bakış açılarına maruz kalmaya dayanan kültürlerarası diyalog için özellikle sorunlu olabilir. Gençlik çalışanları, gençlerin algoritmaların dijital deneyimlerini nasıl şekillendirdiğine dair eleştirel bir farkındalık geliştirmelerine yardımcı olmalı ve onları farklı kültürel bakış açılarını araştırmaya ve bunlarla ilgilenmeye teşvik etmelidir. Bu, rehberli yansıtma, medya okuryazarlığı atölyeleri veya farklı kaynaklardan gelen dijital içeriğin karşılaştırmalı analizi yoluyla yapılabilir.

Özetle, gençlik çalışmalarındaki dijital ortam, olanaklarla zengin olmakla birlikte karmaşıklıkla da doludur. Bu alanda kültürlerarası diyalogu teşvik etmek, kasıtlı tasarım, eleştirel okuryazarlık ve kapsayıcılık ve adalete bağlılık gerektirir. Gençlik çalışanları, yetkinliklerini sürekli olarak güncellemelidir ve güvenli, erişilebilir ve güçlendirici dijital ortamlar oluşturmak için gençlerle işbirliği yapmalıdır.

Politika Bağlamı:

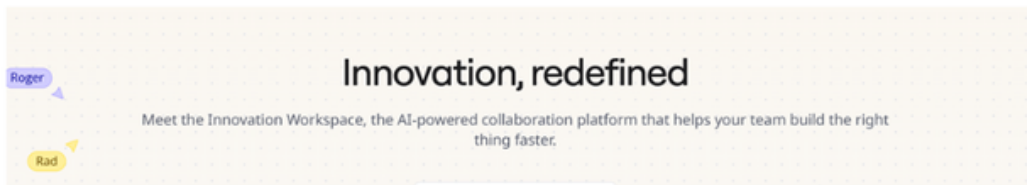
Bu yaklaşım, dijital katılım, katılım ve inovasyonu vurgulayan Dijital Eğitim Eylem Planı (2021-2027) ve AB Gençlik Stratejisi (2020-2027) gibi daha geniş AB stratejileriyle uyumludur. Ayrıca, AB Entegrasyon ve Kapsayıcılık Eylem Planı (2021-2027) ve İltica, Göç ve Entegrasyon Fonu (AMIF) içinde belirtilen entegrasyon hedeflerini de desteklemektedir. Bu bölümü kullanan gençlik çalışanları, proje tasarımlarında ve raporlamalarında bu çerçevelere atıfta bulunarak politikaların alaka düzeyini güçlendirebilirler.

3.2 Araçlara Genel Bakış

Gençlik çalışması gibi dinamik bir alanda dijital araçlar, sadece yardımcı araçlar olmaktan öte, üretkenliği, katılımı ve kültürlerarası öğrenmeyi mümkün kılan araçlardır. Bu bölüm, kültürlerarası gençlik çalışmasında yaygın olarak kullanılan dijital araçları derinlemesine incelemektedir. Her araç, erişilebilirliği, eğitimsel değeri ve kültürlerarası diyalog ve ifadeyle ilgisi nedeniyle seçilmiştir. Kategoriler, tipik gençlik çalışması işlevlerini yansıtmaktadır: iletişim ve işbirliği, yaratma ve ifade, etkileşimli öğrenme ve kişisel yansıma.

İletişim ve İşbirliği Araçları

Miro, uzaktan gerçek zamanlı işbirliği ve fikir paylaşımını destekleyen bir dijital beyaz tahta platformudur. Görsel tuval, kültürel kimlikleri haritalandırmak, grup projeleri için beyin fırtınası yapmak veya empati geliştirme etkinlikleri düzenlemek için özellikle etkilidir. Gençlik çalışanları, "Kültürel Buzdağı" haritası veya gelenek ve değerlerin paylaşılan "Zihin Haritası" gibi kültürlerarası temaları yansıtan özelleştirilmiş şablonlar oluşturabilir ve genç katılımcıları eşzamansız olarak veya canlı oturumlar sırasında katkıda bulunmaya davet edebilir. Miro'nun görsel ve katılımcı yapısı, dil engellerinin aşılmasına yardımcı olur ve çok modlu katılımı destekler.

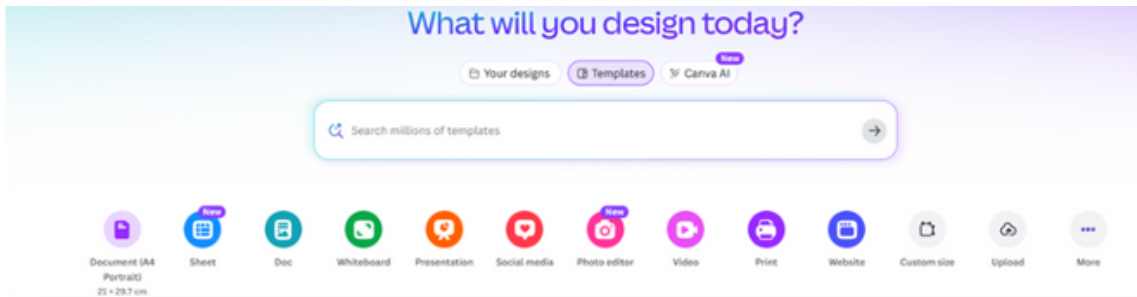
Padlet, kullanıcıların metin, resim, bağlantı, ses veya video paylaşabileceği sanal bir duvar işlevi görür. Gençlik ortamlarında yanıtları toplamak, eşzamansız tartışmalar düzenlemek ve katılımcıların çalışmalarını sergilemek için sıklıkla kullanılır. Örneğin, göç hikayeleri üzerine bir oturumda, gençler kişisel anlatıları veya kültürel eserleri paylaşarak, yaşanmış deneyimlerin dijital bir müzesini oluşturabilirler. Padlet ayrıca çok dilli kullanımı destekler ve saygılı etkileşimi sağlamak için moderasyon yapılabilir.

Google'ın [Jamboard](#) uygulaması, Miro'dan daha basit ve sınırlı bir araçtır, ancak kullanım kolaylığı sayesinde yeni başlayanlar veya hızlı fikir üretme görevleri için uygundur. Kullanıcıların paylaşılan bir tahtaya yapışkan notlar, resimler ve çizimler eklemesine olanak tanır, bu da onu "O Ülkenin Adını Söyle" gibi kültürel bilgi yarışmaları veya grup yansıtma turları gibi etkinlikler için kullanışlı hale getirir.

Yaratma ve İfade Araçları

[Canva](#), tasarımcı olmayanların görsel olarak çekici içerik oluşturma şeklini kökten değiştirdi. Binlerce şablon ve sürükle ve bırak işlevselliği ile gençlerin posterler, infografikler, kişisel zaman çizelgeleri veya kampanya görselleri aracılığıyla kimliklerini ve kültürel geçmişlerini ifade etmelerini sağlar. Canva'nın erişilebilirliği (100'den fazla dilde mevcuttur) ve işbirliği özellikleri, onu grup çıktıları tasarlamak veya kültürel dergileri birlikte oluşturmak için gençlik kolaylaştırıcıları arasında favori haline getirir.

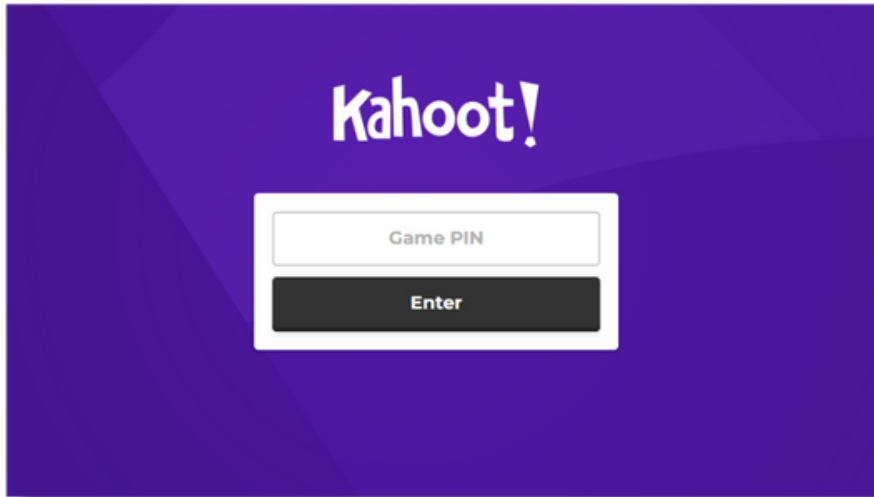

[InShot](#), genç kullanıcıların klipleri derlemelerine, müzik, geçişler, altyazılar ve efektler eklemelerine olanak tanıyan bir mobil video düzenleme uygulamasıdır. Gençlik değişimlerini belgelemek, kültürel tanıklıkları paylaşmak veya hoşgörü, çeşitlilik veya kimlik gibi konularda tematik kısa filmler oluşturmak için özellikle etkilidir. Uygulamanın sezgisel arayüzü, teknik deneyimi minimum düzeyde olan kullanıcılar için erişilebilir olmasını sağlar ve akıllı telefon odaklı yapısı, dijital dünyaya aşina olan gençlerin alışkanlıklarına doğal bir şekilde uyur. gençlerin alışkanlıklarına doğal bir şekilde uyum sağlar.

ByteDance tarafından geliştirilen [CapCut](#), InShot'tan biraz daha gelişmiş düzenleme özellikleri sunar ve TikTok veya Instagram gibi platformlar için kısa video içerikleri üretmeye çok uygundur. Gençlik çalışanları, katılımcılara kampanya videoları veya kültürlerarası röportajlar oluşturmaları için rehberlik edebilir ve müzik, metin ve geçişleri üretken şekillerde entegre edebilirler. CapCut ayrıca, işitme engelli veya işitme gücü çeken izleyiciler için erişilebilirliği artıran otomatik altyazı özelliğini de destekler.

Etkileşimli Öğrenme Araçları

Kahoot! kullanıcıların çoktan seçmeli sorular, resimler ve videolar içeren testler oluşturabilecekleri oyun tabanlı bir öğrenme platformudur. Kültürlerarası gençlik çalışmalarında Kahoot, dünya kültürleri, diller ve insan hakları çerçeveleri hakkındaki bilgileri test etmek veya uluslararası gruplarda eğlenceli bir rekabet ortamı yaratmak için kullanılabilir. Platform birçok dili destekler ve herhangi bir cihazdan erişilebilir, bu da onu hibrit ve ulusötesi gençlik çalışmaları için uygun hale getirir..

Mentimeter, canlı anketler, kelime bulutları, açık uçlu sorular ve sıralama etkinlikleri aracılığıyla etkileşimli sunumları kolaylaştırır. Anonim geri bildirim toplamak, hassas konular (örneğin, ayrımcılık veya ayrıcalık) üzerine düşünmeyi teşvik etmek ve grup duygularını görselleştirmek için idealdir. Örneğin, gençler "Ev sizin için ne ifade ediyor?" gibi sorulara yanıt verebilir ve toplu olarak verdikleri yanıtların ortak bir anlam bulutu oluşturduğunu görebilirler.

Quizizz, öğrencilerin etkinlikleri eşzamansız olarak tamamlamalarına olanak tanıyan ek bir avantaja sahip, başka bir quiz tabanlı öğrenme platformudur. Kişiselleştirilmiş geri bildirim, memler ve oyunlaştırma özellikleri sunar. Gençlik çalışmalarında Quizizz, yansıtıcı öğrenme yolculuklarına entegre edilebilir, kültürel bilgiyi pekiştirebilir veya etkinliklerin değerlendirilmesini eğlenceli bir formatta gerçekleştirebilir.

Yansıtma ve Günlük Tutma Araçları

Penzu, genç kullanıcıların düşüncelerini, duygularını ve yansımalarını belgellemelerine olanak tanıyan özel bir dijital günlük platformudur. Kültürlerarası bağlamlarda, hikaye anlatma atölyeleri, değişim programları veya çatışma çözme oturumlarının ardından öz yansıtma sürecini desteklemek için kullanılabilir. Günlükler şifre korumalıdır ve kamuya açık değildir, bu nedenle kişisel işlemler için güvenli bir alan sunar.

Notion, not alma, veritabanları, takvimler ve ortak çalışma alanlarını bir araya getiren çok yönlü bir araçtır. Gençlik çalışmalarında, devam eden yansımalar, öğrenme günlükleri ve hatta kültürel konularda grup bilgi depoları için dijital bir portföy işlevi görebilir. Gençler, fotoğraflar, sesli notlar, bağlantılar ekleyebilir veya zaman içindeki kişisel ve kültürel gelişimlerini temsil eden ruh hali panoları oluşturabilirler. Esnek tasarımı, bireysel ve grup ihtiyaçlarına uyum sağlayabilmesi anlamına gelir, bu da onu uzun vadeli katılım için değerli bir araç haline getirir.

Kültürlerarası Uygulama Notu: Kültürlerarası gençlik çalışmalarında dijital araçlar sadece katılımı artırmak için kullanılan araçlar değil, kültürler arasında köprü görevi gören araçlardır. Padlet, Canva veya Miro gibi araçları seçerken, kolaylaştırıcılar her birinin kimlik ifadesini, kültürel alışverişi veya kapsayıcı hikaye anlatımını desteklemek için nasıl kullanılabileceğini dikkate almalıdır. Örneğin, ortak duvar resimleri veya zaman çizelgeleri, farklı katılımcılar arasında paylaşılan göç yolculuklarını veya kültürel anıları yansıtabilir.

3.3 Doğru Araçları Seçmek

Doğru dijital aracı seçmek, herkese uyan tek bir süreç değildir. Gençlik çalışması bağlamları, katılımcıların demografik özellikleri, grup büyüklüğü, mevcut altyapı, dijital okuryazarlık ve öğrenme hedefleri açısından büyük farklılıklar gösterir. Bu nedenle, dijital araç seçimi, açık pedagojik ve etik kriterlere dayalı bilinçli bir eylem olmalıdır. Gençlik çalışanları, trendlere veya popülerliğe güvenmek yerine, araç seçimini istenen öğrenme çıktıları, etkileşim biçimleri ve kapsayıcılık hususlarıyla uyumlu hale getirmelidir.

Pratik bir yaklaşım, hedefleri dijital işlevlerle eşleştiren bir kriter matrisi kullanmaktır. Örneğin, oturumun amacı kültürlerarası hikaye anlatımını kolaylaştırmaksa, Canva veya CapCut gibi araçlar anlatı, görüntü ve sesi birleştirme yetenekleri nedeniyle idealdir. Toplu beyin fırtınası veya katılımcı karar verme için Miro ve Mentimeter, farklı bakış açılarını gerçek zamanlı olarak görselleştirmede mükemmeldir. Amaç sessiz, bireysel düşünme ise, Penzu veya Notion gibi araçlar, genel öğrenme ekosisteminin bir parçası olmaya devam eden kişisel, içe dönük bir dijital alan sağlar.

Seçim sürecinde birkaç önemli kriter göz önünde bulundurulmalıdır:

- 1.Erişilebilirlik:** Araç birden fazla cihazda (mobil, masaüstü) çalışıyor mu? Düşük bant genişliğinde kullanılabilir mi? Görme, işitme veya motor engelli kişiler için erişilebilir mi? Birden fazla dilde arayüz seçenekleri sunuyor mu?
- 2.Gizlilik ve Güvenlik:** Platform hangi verileri toplar? Kullanıcı hesapları gerekli mi? Platform GDPR ile uyumlu mu? Gençler gerektiğinde anonim veya takma ad kullanabilir mi?
- 3.Kullanım Kolaylığı:** Arayüz sezgisel mi? Zor öğrenme eğrisi katılımı engelleyebilir mi? Kolaylaştırıcılar ve katılımcılar hızlı bir şekilde adapte olabilir mi?
- 4.Uygun Fiyat:** Araç ücretsiz mi, freemium mu yoksa abonelik tabanlı mı? STK'lar veya gençlik örgütleri için kurumsal indirimler var mı?
- 5.İşbirliği Kapasitesi:** Araç, eşzamanlı ve eşzamansız işbirliğini destekliyor mu? Birden fazla kişi aynı anda katkı sağlayabilir mi? Gerçek zamanlı geri bildirim sağlıyor mu?
- 6.Kültürel Duyarlılık ve Uyarlanabilirlik:** Araç, katılımcıların deneyimlerinin çeşitliliğini yansıtabiliyor mu?

Bu karar verme sürecini açıklamak için, grup projeleri aracılığıyla kültürel kimlikleri keşfetmek için tasarlanmış bir atölye çalışmasını hayal edin. Kolaylaştırıcı, miras sembollerinin işbirliğine dayalı haritalandırılması için Miro'yu, görsel hikaye anlatımı posterleri için Canva'yı ve bireysel yansıma günlükleri için Penzu'yu seçebilir. Bu üç araç birlikte çalışarak sosyal, üretken ve içe dönük çok modlu öğrenme fırsatları sunar. Ancak, internet bant genişliği sınırlıysa, katılımı sürdürmek için kağıt kimlik çarkları, zine şablonları veya analog günlükler gibi yazdırılabilir alternatifler kullanılabilir.

Dijital kesintilere karşı hazırlıklı olmak da aynı derecede önemlidir. Gençlik çalışanları, planlanan etkinlikler için her zaman çevrimdışı veya düşük teknolojiye yedeklere sahip olmalıdır.

Örnek:

- Miro kullanılarak yapılan dijital empati haritalama, basılı çalışma kağıtları ve renkli kalemle tekrarlanabilir.
- Kahoot testleri, kağıt testlere veya sözlü yarışmalara dönüştürülebilir.
- Padlet mood board'ları büyük posterler ve yapışkan notlar kullanılarak taklit edilebilir.

Esnek olmak ve katılımcıların ihtiyaçlarına duyarlı olmak, ortamdaki bağımsız olarak kültürlerarası gençlik çalışmasının temel değerleri olan katılım, diyalog ve kapsayıcılığın korunmasını sağlar. Esasen, teknoloji bir engel değil, bir kolaylaştırıcı olarak hizmet etmelidir. Bir sonraki bölümde, AI destekli araçların etik ve üretken bir şekilde kullanıldığında bu uygulamaları nasıl genişletebileceği ve kültürlerarası iletişimi daha da kişiselleştirilmiş yollarla nasıl destekleyebileceği ele alınmaktadır.

Gençlik Çalışanları İçin Uyarı

Tüm gençlik çalışanları veya katılımcılar dijital araçlara aşina olmayabilir veya bunları kullanma konusunda kendilerini güvende hissetmeyebilir. Herhangi bir aracı uygulamaya koymadan önce, grubun dijital okuryazarlık düzeyini, cihazlara erişimini ve çevrimiçi paylaşım konusunda rahatlık düzeyini göz önünde bulundurun. Verilerin nasıl işlendiğini her zaman açıklayın ve özellikle halka açık paylaşım veya yapay zeka tabanlı özellikler içeren platformları kullanırken katılımcılardan bilgilendirilmiş onam almasını isteyin.

Erişilebilirlik İpucu:

Dijital araçları seçerken, engelli veya nörolojik çeşitlilik profillerine sahip gençlerin erişilebilirliğini göz önünde bulundurun. Ekran okuyucuları destekleyen, görüntüler için alternatif metinlere izin veren ve çok dilli veya altyazılı içerik sunan platformları tercih edin. Aşırı uyarıcı arayüzlerden kaçının ve görsellerin net ve kontrastı iyi olmasını sağlayın. Kapsayıcı tasarım, hiçbir katılımcının dijital engeller nedeniyle dışlanmamasını sağlar.

3.4 Yapay Zeka ve Kültürlerarası Diyalog

Yapay zeka (AI), eğitim ve gençlik çalışma ortamlarına giderek daha fazla entegre edilerek iletişim, kişiselleştirme ve kapsayıcılığı desteklemek için yeni olanaklar sunmaktadır. AI araçları insan ilişkilerinin yerini alamazlar, ancak özellikle şeffaf ve etik bir şekilde kullanıldıklarında kültürlerarası anlayışı geliştirmede güçlü birer yardımcı olabilirler. Kültürlerarası diyalogu kolaylaştıran gençlik çalışanları için AI destekli uygulamalar dil erişilebilirliğini artırabilir, öğrenme deneyimlerini özelleştirebilir ve gerçek zamanlı destek sağlayabilir.

Kültürlerarası ortamlarda yapay zekanın en acil uygulamalarından biri gerçek zamanlı çeviridir. [DeepL](#) veya [Google Translate](#) gibi araçlar, farklı dil geçmişlerine sahip genç katılımcıların daha kolay iletişim kurmasını sağlayarak dil engellerinden kaynaklanan sürtüşmeleri azaltır. Çok dilli gençlik değişim programlarında veya çevrimiçi tartışmalarda, bu araçlar kusursuz olmasa da kapsayıcılığı teşvik eden hızlı çeviriler sunabilir. Yine de, gençlik çalışanları bu tür araçların sınırlarını, özellikle de deyimleri, kültürel nüansları veya duygusal tonları aktarmada vurgulamanız gerekir. Çeviriler insan aracılığı olmadan olduğu gibi kabul edildiğinde yanlış anlaşılmalara meydana gelebilir.

Dialogflow veya [ChatGPT](#) tarafından desteklenen AI sohbet robotları, etkileşimli öğrenme fırsatları sunar. Bu araçlar, kültürlerarası senaryoları simüle edebilir, açık uçlu sorulara yanıt verebilir veya dil kullanımı ve yansıtıcı günlük tutma konusunda anında geri bildirim sağlayabilir. Örneğin, bir chatbot kullanıcıya "Kültürel kimlik sizin için ne ifade ediyor?" veya "Kendi kültürünüzü başka bir ülkeden gelen bir akranınıza nasıl tanıttınız?" gibi sorular yöneltebilir. Bu tür otomatik ancak uyarlanabilir geri bildirimler, utangaç veya içe dönük gençlerin kendi hızlarında katılımlarını sağlayabilir.

Ayrıca, AI araçları gramer, yapı ve hatta hikaye anlatımında yardımcı olarak içerik oluşturmayı destekleyebilir. Grammarly veya QuillBot gibi uygulamalar, çok dilli gençlerin ana dili olmayan dillerde yazma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olur ve bu, kültürlerarası hikayeleri birlikte yazarken veya proje belgeleri oluştururken özellikle yararlı olabilir. AI görüntü oluşturucular ve video düzenleyiciler de gençlerin liderliğindeki üretken prodüksiyonlar için araştırılmaktadır, ancak telif hakkı ve temsil ile ilgili etik konular dikkate alınmalıdır.

Gençlik çalışmalarında etik ve etkili AI kullanımını teşvik etmek için, kolaylaştırıcılar "AI İpucu Kutusu" oluşturabilirler. Bu, güvenli komutlar, kılavuz ilkeler ve önerilen kullanım örneklerinden oluşan bir liste olabilir. Bazı örnek komutlar şunlar olabilir:

- "Bu düşüncüyü üç ana noktaya özetleyin."
- "Bu cümleyi gayri resmi bir üslupla Arapçaya çevirin."
- "Kültürlerarası bir grup tartışması için beş kapsayıcı sorudan oluşan bir liste oluşturun."

Ancak, bu araçlara güvenlik kuralları eşlik etmesi çok önemlidir:

- AI kullanıldığında katılımcıları her zaman bilgilendirin ve nasıl çalıştığını açıklayın.
- Hassas verileri veya duygusal açıklamaları işlemek için AI kullanmaktan kaçının.
- AI tarafından üretilen içeriğin doğruluğunu, uygunluğunu ve önyargı içerip içermediğini kontrol edin.
- AI'nın güçlü ve zayıf yönleri hakkında eleştirel düşünmeyi teşvik edin.

Gençlerin yapay zeka ile eleştirel bir şekilde ilgilenmelerine yardımcı olmak, önemli bir pedagojik fırsat sunmaktadır. Gençlik çalışanları, yapay zekayı tarafsız bir araç olarak ele almak yerine, yapay zekanın toplumsal değerleri, önyargıları ve güç dinamiklerini nasıl yansıttığına dair tartışmaları kolaylaştırabilirler.

Algoritmaları kim eğitiyor?

Kimin verileri dahil edilir veya hariç tutulur?

Otomasyon, üretken ifadeyi ve kültürel özgünlüğü nasıl etkiler?

Bu sorular, dijital okuryazarlığı ve kültürlerarası farkındalığı aynı anda geliştirir (Crawford, 2021).

Uygulamadan örnek:

Graz'a yeni gelen bir grup Ukraynalı ve Afgan genç, Canva'yı kullanarak "Nereden Geliyorum, Nereye Gidiyorum" başlıklı dijital posterler tasarladı. Bu etkinlik, dil becerilerini geliştirirken ve akranlarıyla güven ilişkisi kurarken kişisel ve kültürel kimlikleri üzerine düşünmelerini sağladı. Canva ve Padlet gibi araçlar, hikaye anlatımı ve kültürler arası bağlantı kurma platformları olarak kullanılabilir.

3.5 Uygulama Etkinlikleri

Kültürel diyalogun soyut kavramlarını yaşanmış deneyimlere dönüştürmek için pratik, uygulamalı dijital etkinlikler tasarlamak çok önemlidir. Gençlik çalışmalarında bu tür etkinlikler kapsayıcı, yansıtıcı, üretken ve katılımcı olmayı hedeflemelidir. Aşağıda, empati, kendini ifade etme, işbirliği ve yenilikçiliği teşvik etmek için yapılandırılmış, daha önce bahsedilen dijital araçlardan yararlanan örnek etkinlikler bulunmaktadır. AI tabanlı araçlar üretkenliği ve işbirliğini destekleyebilirken, gençlik çalışanları gençlere özgü risklerin de farkında olmalıdır. Bunlar arasında AI tarafından üretilen cevaplara aşırı güvenme, önyargılı içeriğe maruz kalma, filtreler yoluyla kimlik bozulması veya yanlış bilgilere yatkınlık sayılabilir. Algoritmaların seçimleri, görünüşü ve öz algıyı nasıl etkilediğine dair eleştirel bir farkındalık oluşturmak önemlidir.

Dijital Empati Haritalama

Empati haritalama, katılımcıların başkalarının duygularını, motivasyonlarını ve bakış açılarını anlamalarına yardımcı olan bir tasarım odaklı düşünme egzersizidir. [Miro](#) veya [Jamboard](#) gibi dijital beyaz tahta araçlarını kullanarak, gençlik çalışanları katılımcıları, farklı bir kültürel geçmişe sahip kurgusal veya gerçek bir ekranın empati haritasını oluşturdukları işbirliğine dayalı bir oturumda yönlendirebilirler.

Harita dört bölüme ayrılmıştır: Kişinin **gördükleri, düşündükleri ve hissettikleri, söyledikleri ve yaptıkları ve duydukları**. "Bu kişi sizin topluluğunuzda ne gibi zorluklarla karşılaşabilir?" veya "Kültürel değerleri sizinkilerden ne kadar farklı olabilir?" gibi sorular zengin tartışmalara yol açar. Bu bölümleri işbirliği içinde doldurarak, gençler kendilerinkinden farklı bakış açılarını fark etmeye başlar ve kültürel farklılıkların duygusal ve sosyal karmaşıklıklarıyla ilgilenir.

Canva ile Kimlik Haritalama

Bu etkinlik, katılımcıları [Canva](#) kullanarak kendi kimliklerinin görsel bir temsilini tasarlamaya davet eder. Gençlik çalışanları, "Aile geleneklerim", "Beni şekillendiren müzik", "Konuştuğum diller" ve "Beni tanımlayan yerler" gibi ipuçları içeren şablonlar sağlayabilir. Katılımcılar, fotoğraflar, çizimler ve metinler ekleyerek kişiselleştirilmiş bir poster oluşturur. Tamamlanan haritalar küçük gruplar veya sanal galerilerde paylaşılabilir, böylece diğerleri bunları keşfedebilir ve sorular sorabilir.

Sanatsal bir faaliyet olmanın ötesinde, kimlik haritalama güven ve kültürel gurur oluşturur. Ayrıca göç, kesişimsellik ve aidiyet konularında daha derin tartışmalara yumuşak bir giriş noktası sağlar. Kültürlerarası ortamlarda, bu faaliyet farklılıklar arasında köprüler kurar ve katılımcıları kimliği hem bireysel hem de ortak olarak görmeye teşvik eder.

Kapsayıcılık Temalı Mini Hackathonlar

Mini hackathon, katılımcıların bir sorunu çözmek veya bir konsept geliştirmek için yoğun bir şekilde işbirliği yaptıkları kısa ve odaklanmış bir etkinliktir. Gençlik çalışmalarında hackathonların teknoloji ağırlıklı olması gerekmez; kültürlerarası veya sosyal konular etrafında üretken bir şekilde odaklanabilirler. Örneğin, "Topluluğumuza Aidiyet" veya "Günlük Stereotiplere Meydan Okuma" gibi bir tema, gençleri [InShot](#), [CapCut](#) veya [Padlet](#) gibi araçları kullanarak dijital kampanyalar, sosyal medya hikayeleri veya görsel enstalasyonlar geliştirmeye teşvik edebilir.

Kolaylaştırıcılar, Mentimeter anketleri veya Miro panoları aracılığıyla temayı sunarak ve fikir üretmeyi teşvik ederek başlar. Katılımcılar küçük ekipler oluşturur ve dijital araçları kullanarak fikirlerini geliştirmek için birkaç saat süreleri vardır. Oturumun sonunda, geri bildirim, kutlama ve potansiyel gerçek dünya uygulamaları için çalışmalarını gruba sunarlar. Bu etkinlikler, ilgili sosyal bağlamlarda öğrenmeyi temellendirirken, takım çalışması, üretkenlik ve dijital okuryazarlığı geliştirir.

Notion veya Penzu ile Dijital Hikaye Çemberleri

Hikaye anlatımı, gençlerin deneyimlerini ve değerlerini insancıl ve ilişkilendirilebilir bir şekilde paylaşımlarına olanak tanıdığı için kültürlerarası diyalogda merkezi bir yöntemdir. [Notion](#) veya [Penzu](#) kullanarak gençler, özel veya akran gruplarıyla paylaşılan dijital hikaye günlükleri oluşturabilirler. İpuçları arasında "Kendimi yabancı hissettiğim bir an", "Kutladığım bir gelenek ve nedeni" veya "Başkalarının anlamasını istediğim kültürümden bir şey" gibi konular yer alabilir.

Dijital hikaye çemberinde gençler sırayla günlüklerinden alıntılar paylaşır (onay alınarak) ve başkalarının hikayelerine empati ve merakla yanıt verir. Bu yöntem sadece yazma ve düşünme becerilerini geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda farklı gruplar arasında güven ve duygusal bağları da güçlendirir.

Etkileşimli Kültür Testleri ve Kelime Bulutları

[Kahoot](#) veya [Quizizz](#) kullanarak, kolaylaştırıcılar dünya kültürleri, gelenekleri, dilleri veya kültürlerarası yetkinlikler hakkındaki gerçekleri ve mitleri keşfeden etkileşimli testler geliştirebilirler. Bu oyunlar, atölyenin başında grubu canlandırmak için veya sonunda yansıtıcı araçlar olarak iyi sonuç verir.

Daha derin grup girdisi için [Mentimeter](#), "Kültürünüzde saygı ne anlama gelir?" veya "Kimliğinizi tanımlayan tek kelime" gibi açık uçlu sorulara dayalı gerçek zamanlı kelime bulutları oluşturmak için kullanılabilir. Bu çıktıların görsel niteliği, öğrenme sürecinin ortak sahipliğini teşvik eder ve odadaki çeşitliliği vurgular.

3.6 Güvenlik, Etik ve Kapsayıcılık

Dijital araçların gençlik çalışmalarına entegrasyonu önemli fırsatlar sunarken, aynı zamanda ciddi sorumluluklar da getirir. Dijital ortamlar kültürlerarası diyalogun merkezinde yer almaya başladıkça, gençlik çalışanları bu ortamlara güçlü bir etik temelle yaklaşmalıdır. Teknolojinin kullanımı, kapsayıcılığı artırmalı ve gençleri güçlendirmeli, mevcut eşitsizlikleri pekiştirmemeli veya katılımcıları zarara maruz bırakmamalıdır. Bu bölüm, dijital kültürlerarası gençlik çalışmalarının güvenli, saygılı ve kapsayıcı olmasını sağlamak için temel etik hususları ve pratik stratejileri özetlemektedir.

YENİ UFUKLAR GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

Dijital İçerikte Önyargıyı Önleme

Dijital araçlar tarafsız değildir, onları tasarlayanların bakış açıları tarafından şekillenir. Canva'daki stok görseller ve şablonlardan yapay zeka araçlarındaki algoritmik önyargılara kadar, gömülü kültürel varsayımlar istemeden belirli grupları marjinalleştirebilir veya yanlış temsil edebilir. Gençlik çalışanları, önyargı veya stereotipler açısından içerik ve tasarım seçimlerini proaktif olarak gözden geçirmelidir. Bu, kültürel açıdan çeşitli görsel materyaller seçmek, sembolik hareketlerden kaçınmak ve farklı kimliklerin ve toplulukların otantik temsillerini teşvik etmek anlamına gelir.

Gençlerin ortak yaratım süreçlerine katılımı, önyargıları azaltmanın etkili bir yoludur. Gençlik çalışanları, farklı kültürel geçmişlere sahip gençleri içerik geliştirmeye dahil ederek, onların seslerinin temsil edilmesini ve dijital çıktıların yaşanmış gerçekleri yansıtmalarını sağlayabilirler.

Kolaylaştırıcılar ayrıca katılımcıları aşağıdaki gibi sorular sormaya teşvik ederek eleştirel dijital okuryazarlığı geliştirmelidir:

- Bu görseli veya metni kim oluşturdu?
- Kimin bakış açıları dahil edilmiş veya hariç tutulmuş?
- Bu araç, kullanıcıları hakkında hangi varsayımlarda bulunuyor?

Çevrimiçi Eşit Katılımı Teşvik Etmek

Dijital platformlar, eşitlik sağlayabilir veya mevcut güç dengesizliklerini daha da kötüleştirebilir. Bazı katılımcılar çevrimiçi sohbetleri domine ederken, diğerleri dil engelleri, özgüven eksikliği veya teknolojiye aşina olmamaları nedeniyle sessiz kalabilir. Gençlik çalışanları, eşitlik için bilinçli bir şekilde tasarım yapmalıdır. Bir yaklaşım, her sesin dahil edilmesini ve değer verilmesini sağlamak için teknik destek, zaman tutucu, kolaylaştırıcı veya sunumcu gibi grup görevlerinde dönüşümlü roller atamaktır.

Katılım biçimlerini çeşitlendirmek de önemlidir. Bazı gençler konuşmak yerine yazarak yanıt vermekten daha rahat olabilir veya metin yazmak yerine çizim yapmayı tercih edebilir. **Padlet** veya **Mentimeter** gibi araçlar, anonim olarak da dahil olmak üzere birçok farklı katkı yapma imkanı sunar ve bu da daha çekingen katılımcıları cesaretlendirebilir. İletişimle ilgili kültürel beklentiler, örneğin resmiyet veya doğrudanlık düzeyleri de kabul edilmeli ve dikkate alınmalıdır. Kapsayıcı dijital alanlar oluşturmak, esnekliği benimsemek ve farklı ifade biçimlerine değer vermek anlamına gelir.

Dijital Refah ve Ekran Dengesi

Dijital etkileşim yoğunlaştıkça, zihinsel sağlık ve refahla ilgili endişeler daha acil hale geliyor. Aşırı ekran süresi, dijital yorgunluk ve sürekli bildirimler hem gençleri hem de gençlik çalışanlarını bunaltabilir. Bu nedenle, dijital refah proje tasarımında açıkça odak noktası olmalıdır. Kolaylaştırıcılar, ekran süresi sınırları, molalar ve çevrimdışı alternatifler içeren dijital tüzükler veya atölye anlaşmaları birlikte geliştirebilirler.

Mesela, çevrimiçi kimlik haritalama oturumunun ardından, katılımcılar çevrimdışı bir günlük yazma görevini tamamlamaya veya doğa yürüyüşü yaparak düşünmeye davet edilebilir. Dokunsal ve somut deneyimleri teşvik etmek, dijital girdilerle kişisel işleme arasında denge kurmaya yardımcı olur. Uyku hijyeni, dijital detoks rutinleri ve özellikle sosyal medya ile ilgili çevrimiçi baskı hakkında açık diyalogu teşvik etmek de ruh sağlığını destekleyebilir.

Digital Wellness Lab veya Common Sense Education gibi kuruluşların dijital refahla ilgili kaynakları, gençlik çalışması bağlamlarına uyarlanabilecek yararlı kılavuzlar sunar. Gençlik çalışanları da dengeli dijital alışkanlıklar sergileyerek teknolojinin bir araç olduğunu, bir efendi olmadığını mesajını pekiştirmelidir.

Kapanış Bölümü: Dijital Olarak Güçlendirilmiş Kültürlerarası Gençlik Çalışmalarına Doğru

Dijital dünyada gençlik çalışmalarının değişen gerçekliklerini incelerken, teknolojinin doğası gereği ne iyi ne de kötü olduğu, onu nasıl kullanmayı seçtiğimize göre şekillenen bir araç olduğu ortaya çıkıyor. Dijital araçların kültürlerarası diyalogu teşvik etme potansiyeli, yetenekli ve düşünceli uygulayıcılar tarafından kasıtlı ve özenli bir şekilde kullanılmasına bağlıdır. Bu bölümün amacı, araçların yenilikçiliğini savunmak değil, kültürel sınırların ötesinde öğrenmeyi, ifadeyi ve insan ilişkilerini destekleme kapasitelerini vurgulamaktır.

Bu bölüm boyunca, dijital ortamların gençlerin deneyimlerini ve ilişkilerini nasıl etkilediğini, üretkenliği ve işbirliğini desteklemek için belirli araçların nasıl kullanılabileceğini ve yapay zeka gibi yeni teknolojilere hem açık hem de temkinli bir yaklaşımla nasıl yaklaşılabileceğini inceledik. Ayrıca, özellikle duyarlılık, eşitlik ve güvenin temel öneme sahip olduğu kültürlerarası bağlamlarda, etik tasarım, kapsayıcılık ve güvenliğin tüm dijital gençlik çalışmalarının merkezinde olması gerektiğini vurguladık.

Günümüzün gençlik çalışanları, analog ve dijital etkileşim arasında bir dönüm noktasında bulunuyor. Amaç, yüz yüze etkileşimin yerini almak değil, tamamlayıcı dijital uygulamalarla onun erişimini ve zenginliğini genişletmektir. Gençler bu araçlar aracılığıyla içerik oluştururken, kimlikleri üzerine düşünürken, stereotiplere meydan okurken ve sınırların ötesindeki akranlarıyla bağlantı kurarken, dijital alanlar öğrenme ve dayanışma için gerçek anlamda dönüştürücü arenalar haline gelebilir.

Kültürlerarası gençlik çalışmalarının geleceği, eleştirel düşünceyi üretkenlikle, teknolojiyi empatiyle ve yeniliği kapsayıcılıkla birleştirme kapasitemize bağlıdır. Gençlik çalışanları, en iyi uygulamaları denemeye, değerlendirmeye ve paylaşmaya devam ederek, dijital araçların daha bağlantılı, adil ve empatik bir dünya inşa etmede engel değil köprü görevi görmesini sağlayabilirler.

Etkiyi Değerlendirme:

Gençlik çalışanları, dijital kültürlerarası etkinlikleri değerlendirmek için hafif ama anlamlı yöntemler kullanabilirler. Bunlar arasında şunlar yer alır:

- Mentimeter veya Google Forms kullanarak anonim yansıma soruları.
- Dijital beceriler veya kültürlerarası rahatlık gibi konularda "önce ve sonra" güven ölçekleri.
- Kişisel hikaye anlatımı için üretken günlükler veya sesli günlükler.
- Jamboard gibi araçları kullanarak paylaşılan görüşleri ortaya çıkarmak için grup toplantıları.

Değerlendirme, sadece araç kullanımını değil, duygusal, ilişkisel ve dijital okuryazarlık boyutlarını da içermelidir.

Bölüm III

Kültürlerarası Etkileşimi Kolaylaştıran Dijital Araçlar TEST

1. Gençlik çalışmalarında dijital kapsayıcılık ne anlama gelir?

- A) Tüm gençlere ücretsiz akıllı telefon sağlamak
- B) Anlamli katılım için cihazlara, internete ve becerilere erişimin sağlanması
- C) Ekran süresi sorunlarını önlemek için çevrimiçi etkinlikleri sınırlamak
- D) Gençleri yalnızca sosyal medya platformlarını kullanmaya teşvik etmek

2. Gençlik çalışmalarında güvenli dijital alanlar yaratmak için hangi eylem gereklidir?

- A) Yalnızca popüler sosyal medya platformlarını kullanmak
- B) Katılım odaklı olmak için gizlilik politikalarını göz ardı etmek
- C) GDPR'ye uymak ve gençleri dijital hakları konusunda eğitmek
- D) Herhangi bir kural olmaksızın anonim etkileşimlere izin vermek

3. Kültürlerarası gençlik çalışmaları için dijital bir araç seçerken, hangi kriter ÖNEMLİ DEĞİLDİR?

- A) Erişilebilirlik ve dil seçenekleri
- B) Gizlilik ve veri koruma
- C) Kültürel duyarlılık ve uyum yeteneği
- D) Aracın sosyal medyadaki popüleritesi

4. AI araçları kültürlerarası diyalogu en iyi şekilde nasıl destekleyebilir?

- A) İnsan kolaylaştırıcıların tamamen yerini almak
- B) Gerçek zamanlı çeviri ve kişiselleştirilmiş öğrenme desteği sunmak
- C) Daha hızlı kararlar için hassas veriler toplamak
- D) Benzer kültürel görüşler için yankı odaları oluşturmak

5. Gençlik projelerinde dijital refah neden önemlidir?

- A) Katılımcıların çevrimiçi kalma süresini uzatır
- B) Dijital katılım ile zihinsel sağlık ve çevrimdışı etkinlikler arasında denge sağlar
- C) Kültürlerarası diyalog fırsatlarını sınırlar
- D) Sürekli bildirimleri ve ekran kullanımını teşvik eder

Cevap Anahtarı

- 1) B   2) C   3) D   4) B   5) B

YENİ UFUKLAR GÖÇMEN GENÇLERİN EĞİTİCİ GİRİŞİMLERLE GÜÇLENDİRİLMESİ

Daha fazlası için

**Avrupa Birliği tarafından
finanse edilmektedir**

2024-3-BE04-KA210-YOU-000266407

Avrupa Birliği tarafından finanse edilmiştir. Ancak, burada ifade edilen görüş ve fikirler yalnızca yazar(lar)a aittir ve Avrupa Birliği veya Avrupa Eğitim ve Kültür İcra Ajansı'nın (EACEA) görüşlerini yansıtmayabilir. Ne Avrupa Birliği ne de EACEA bu görüş ve fikirlerden sorumlu tutulamaz.

**Avrupa-Akdeniz Değişim, Gönüllülük ve
Etkinlikler Derneği (EuroMed EVE)
Belçika**

**Bilim ve İnsan Vakfı
Türkiye**

**İleri Eğitim ve Sosyal Değişim Ağı
(Edu Change Network)
Avusturya**

 newhorizonsproject.eu

 newhorizonsproject.eu

 [newhorizonsproject eu](http://newhorizonsproject.eu)

